

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და
სპორტის სამინისტრო

ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი

**Ministry of Education, Culture and Sport of the Autonomous Republic
of Adjara**

Batumi Art State Teaching University

სტუდენტთა VII საერთაშორისო სამეცნიერო

კონფერენცია

„ტრადიცია და თანამედროვეობა“

26 აპრილი

VII International Scientific students Conference

“Tradition and Contemporaneity”

April 26

ბათუმი-Batumi

2024

ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის სამეცნიერო და საგამომცემლო განყოფილება ფინანსური მხარდაჭერისათვის მადლობას უხდის აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და სპორტის სამინისტროს.

The Scientific and Publishing Department of Batumi Art State Teaching University thanks for the financial support to the Ministry of Education, Culture, and Sport of the Autonomous Republic of Adjara.

ლატვიის ხელოვნების აკადემია და უნგრეთის კაროლი ესთერჰაზის კათოლიკური უნივერსიტეტი გახლავთ ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო უნივერსიტეტის VII საერთაშორისო სამეცნიერო კონფერენციის „ტრადიცია და თანამედროვეობა“ თანაორგანიზატორები.

Art Academy of Latvia and Eszterházy Károly Catholic University are co-organizers of the Batumi Art State Teaching University VII International Scientific Conference “Tradition and Contemporaneity.”

კონფერენციის მხარდამჭერებია:

აჭარის ა.ა.რ. ტურიზმისა და კურორტების დეპარტამენტი;

აჭარის მუზეუმების გაერთიანება;

აჭარის საზოგადოებრივი მაუწყებელი;

გაზეთი „აჭარა“.

The conference supporters are:

Department of Tourism and Resorts of Ajara A.R.;

Union of Ajara Museums;

Public Broadcaster of Ajara TV;

Newspaper „Ajara“.

კონფერენციის საორგანიზაციო ჯგუფი:

თეა ცაგურია - ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტის სამეცნიერო და საგანმანათლებლო განყოფილების უფროსი, ასისტენტ-პროფესორი, ფილოლოგიის დოქტორი.

სალომე ჩიკაშუა - ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტის, საერთაშორისო ურთიერთობების მენეჯერი, ინგლისური ფილოლოგიის მაგისტრი.

ერმილე მესხია - განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი, პროფესორი;

გელა ბერიძე- ადმინისტრაციის ხელმძღვანელი.

აკაკი მუხაშავერია- IT მენეჯერი.

მართა ბაღდადიშვილი- სამსახიობო ხელოვნების საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის I კურსის სტუდენტი;

ნინო გოგიბერიძე - ხელოვნებათმცოდნეობის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის II კურსის სტუდენტი, უნივერსიტეტის სტუდენტთა თვითმმართველობის პრეზიდენტი.

Conference Organising Committee:

Tea Tsaguria — Head of the Scientific and Publishing Department of Batumi Art State Teaching University, Assistant Professor, Doctor of Philology.

Salome Chikashua –Manager of International Relations at Batumi Art State Teaching University, Master of English Philology.

Ermile Meskhia – Dean of the Faculty of Education, Humanities and Social Sciences, Professor

Gela Beridze - Organizational issues - Head of Administration

Akaki Mukhashavria - IT Manager .

Marta Baghdadishvili – 1st-year student of BA educational program in Acting Art

Nino Gogiberidze – 2nd-year student of BA educational program in Art Criticism, President of Student Self-Governance.

კონფერენციის სამუშაო განრიგი

26 აპრილი

- 09.30-10.00 - მონაწილეთა რეგისტრაცია.
- 10.00-10.30 – კონფერენციის გახსნა.
- 10.30- 12.30 – I სესია.
- 12.30-13.00 – შესვენება ყავისთვის.
- 13.00-15.00 – II სესია.
- 15.00-15.30 – ხემსი (შვედური მაგიდა).
- 15.30-16:00 – კონფერენციის შეჯამება და დახურვა.
- 16:00 – 17:30 - ქალაქის ტური (სურვილისამებრ).

რეგლამენტი:

მომხსენებელთათვის - 15 წთ.

დისკუსიისთვის - 5 წთ.

Conference Schedule

April 26

- 09.30-10.00 - Registration of Participants
- 10.00-10.30 – Conference Opening
- 10.30-12.30 - Sessional Meeting I
- 12.30-13.00 - Coffee Break
- 13.00-15.00 - Sessional Meeting II
- 15.00-15.30 - Lunch
- 15.30-16.00 – Conference Summing up and Closing
- 16.00-17.30 - Cultural Program: City Tour (Optional)

Time Limit

Presentations - 15 minutes

Discussions - 5 minutes

I სესია
ხელოვნებათმცოდნეობა
მოდერატორი : პროფესორი მათა ჭიჭილეიშვილი

I სექცია - 10:30 - 12:30

1. ნინო ნიკურაძე
2. თეონა პაპუაშვილი, ლიკა ჩოგოვაძე
3. ანა ეხვავია
4. თეონა ირემაძე
5. ინგა ბერიძე
6. ნინო დუმბაძე
7. ქეთევან ცეცხლაძე

ხელოვნებათმცოდნეობა
მოდერატორი : პროფესორი რატი ჩიბურდანიძე

II სექცია - 10:30-12:30

1. ნია შატაკიშვილი
2. დანა ალამანოვა
3. თენგიზ დოლიძე
4. ნინო გოგიბერიძე
5. იმოლა ცხიკო
6. დოროტია ვერს

ხელოვნებათმცოდნეობა
მოდერატორი : ასისტენტ-პროფესორი ნათია კვაჭაძე

III სექცია - 10:30-12:30

1. მარიამ თავდგირიძე
2. ანნა მელია, შორენა ჩოგაძე

3. დინარა ესმაგამბეტოვა
4. კრისტა პეტრაუსკა
5. ლიანა მაკარიან
6. ლიუბოვ კაშარნაია
7. ლიზი ახალაძე

მედია

I V სექცია 10:30-12:30

მოდერატორი: სოციალურ მეცნიერებათ დოქტორი - ინგა ზოიძე

1. მაკა ბასილიძე
2. თათია კოკობინაძე
3. გურამ ლილუაშვილი
4. თამარ ოყუჯავა
5. მეგი ჯომიდავა
6. მარიამ ცინცაძე

II სესია

კინომცოდნეობა

**მოდერატორი - ხელოვნების თეორიისა და ისტორიის დოქტორი
(კინომცოდნე) ნატო ცქვიტინიძე**

I სექცია - 13:00-15:00

1. მარიამ ახალკაცი
2. ნინო ქავთარაძე
3. ნინო გოგიბერიძე
4. პარვანა ჰასანოვა
5. კონულ სარკარნამაზოვა

6. ტურლენ კალდიბეკოვა
7. აიშა ალდაკეიევა

მუსიკისმცოდნეობა

მოდერატორი: პროფესორი ხათუნა მანაგაძე

II სექცია - 13:00-15:00

1. თეონა უგულავა
2. ანა სტროგანოვა
3. არშატ შარიპ
4. ჯანელე საფიევა
5. ნურ აბილკასიმ
6. ერნაზარ გიმარატ

თეატრმცოდნეობა, განათლება

მოდერატორი: ლექტორი - თამარ გუდავა

III სესია - 13:00-15:00

1. მართა ბაღდადიშვილი, ნუცა ლამპარაძე
2. დარია ზადოროჟნია
3. ანასტასია ჩერნეცოვა
4. ანა სულამანიძე
5. აზიზა ტლეუხან
6. შაკირა დოსმუხამბეტ
7. ოლექსანდრ ლევიტსკი
8. აიხან ალიზადეჰ

Session I

Art Criticism

Moderator: Professor Maia Chichileishvili

Session I - 10:30 - 12:30

1. Nino Nikuradze
2. Teona Papuashvili, Lika Chogovadze
3. Ana Ekhvaia
4. Teona Iremadze
5. Inga Beridze
6. Nino Dumbadze
7. Ketevan Tsetskhladze

Art Criticism

Moderator: Professor Rati Chiburdanidze

Section II - 10:30-12:30

1. Nia Shatakishvili
2. Dana Alamanova
3. Tengiz Dolidze
4. Nino Gogiberidze
5. Imola Cziko
6. Dorottya Veress

Art Criticism

Moderator: Assistant-Professor Natia Kvachadze

Section III - 10:30-12:30

1. Mariam Tavdgiridze
2. Ana Melia, Shorena Chogadze
3. Dinara Yesmagambetova
4. Krista Petrauska

5. Liana Makaryan
6. Liubou Kasharnaya
7. Lizi Akhaladze

Media

Moderator: Doctor of Social Sciences - Inga Zoidze

Section IV
10:30-12:30

1. Maka Basilidze
2. Tatia Kokobinadze
3. Guram liluashvili
4. Tamar Okujava
5. Megi Jomidava
6. Mariam Tsintsadze

Session II

Film Studies

**Moderator - Academic Doctor of Art Theory and History Nato
Tskvitinidze**

Section I - 13:00-15:00

1. Mariam Akhalkatsi
2. Nino Kavtaradze
3. Nino Gogiberidze
4. Parvana Hasanova
5. Konul Sarkarnamazova
6. Turlen Kaldybekova
7. Aisha Aldakeyeva

Music Studies

Moderator: Professor – Khatuna Managadze

Section II - 13:00-15:00

1. Teona Ugulava
2. Ana Stroganova
3. Arshat Sharip
4. Janelle Safiyeva
5. Nur Abilkassym
6. Yernazar Gimarat

Theatre Studies, Education

Moderator: Lecturer– Tamar Gudava

Session III - 13:00-15:00

1. Marta Bagdadishvili, Nutsa Lamparadze
2. Daria Zadorozhnia
3. Anastasia Chernecova
4. Aana Sulamanidze
5. Aziza Tleukhan
6. Shakira Dosmukhambet
7. Oleksandr Levytskyi
8. Aykhan Alizadeh

თეზისები

Abstracts

ხელოვნებათმცოდნეობა
Art Criticism

*ნინო ნიკურაძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნებათმცოდნეობა, I კურსი, ბაკალავრი
ხელმძღვანელი: ასისტენტ-პროფესორი - ნათია კვაჭაძე
საქართველო, ბათუმი*

ფოთის საკათედრო ტაძარი

საქართველოში არსებულ ხუროთმოძღვრულ ძეგლებს შორის არქიტექტურული სტილის მიხედვით უნიკალურია ფოთის საკათედრო ტაძარი, იგი ბიზანტიურ სტილშია აგებული და წარმოადგენს აია-სოფიას ტაძრის თითქმის ზუსტ ასლს შემცირებული მასშტაბით. 1895 წელს ტაძრის მშენებლობის კომიტეტს ქალაქის მერი - ნიკო ნიკოლაძე ჩაუდგა სათავეში, რომელსაც ქართული ხუროთმოძღვრული სტილის ტაძრის აგება სურდა, მაგრამ პროექტი რუსულმა მთავრობამ დაიწუნა.

მოგვიანებით არქიტექტორების ზელენკოსა და მარფელდის მიერ შემოუშავებულ იქნა ახალი პროექტი კონსტანტინეპოლში არსებული აია-სოფიას ტაძრის მიხედვით. ნიკო ნიკოლაძეს თავად შეურჩევია ადგილი ტაძრისათვის ქალაქის ცენტრში, ისტორიული ფაქტებით მშენებლობა 1906 წელს ჯვართამაღლების

დღესასწაულებზე დაწყებული და დაახლოებით ერთ წელში დასრულდა.

კომუნისტური ხელისუფლების „ბნელით მოსილი განზრახვანი“ ფოთის საკათედრო ტაძარსაც შეეხო და 1932 წელს ტაძარი თეატრად გადაკეთდა, დროთა განმავლობაში შენობის რეკონსტრუქცია რამდენჯერმე განხორციელდა, რის შედეგადაც ტაძრის იერსახე საკმაოდ შეიცვალა.

საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ 90 - იანი წლებიდან საქართველოს ეკლესიამ ტაძრის დაბრუნების სურვილი გამოთქვა, თეატრმა შენობის დათმობაზე უარი განაცხადა. ეკლესიასა და ტაძარს შორის დავა დიდხანს გაგრძელდა, საბოლოო გადაწყვეტილება ე.წ. „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ მოსული ხელისუფლების დროს იქნა მიღებული. 2005 წლის ნომბერში საქართველოს პრეზიდენტმა მ. სააკაშვილმა შენობა საპატრიარქოს გადასცა.

რეკონსტრუქციის შედეგად ტაძრის დღევანდელი იერსახე მაქსიმალურად არის მიახლოებული მის ისტორიულ კონტურებთან, ტაძრის პროექტი არქიტექტორ მამუკა ჩხეიძეს ეკუთვნის.

*Nino Nikuradze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Criticism, BA, 1st -year
Supervisor: Assistant-professor – Natia Kvatchadze
Georgia, Batumi*

Poti Cathedral

Among Georgia's architectural monuments, the Poti Cathedral is unique in terms of its style. It was built in the Byzantine style and is an almost exact copy of the Hagia Sophia on a reduced scale. In 1895, the city mayor Niko Nikoladze headed the temple construction committee, which wanted to build a Georgian temple, but the Russian government rejected the project.

Later, architects Zelenko and Marfeld developed a new project based on the Hagia Sophia in Constantinople. Niko Nikoladze himself chose the center of the city for the temple. According to historical facts, construction started in 1906, on the Feast of the Holy Cross, and was completed in about a year.

The communist government's "clothed in darkness target" also affected the Poti Cathedral. In 1932, the cathedral was transformed into a theater. Over time, the building was reconstructed several times, and as a result, the temple's appearance changed significantly.

After the restoration of Georgia's independence in the 90s, the Georgian Church expressed its desire to return the cathedral. The theater refused to surrender the building. The dispute between the church and the theater continued for a long time. The final decision was made during the government that came after the so-called "Rose Revolution". In November 2005, the President of Georgia, M. Saakashvili, handed over the building to the Patriarchate.

The reconstruction has resulted in the temple's present appearance being as close as possible to its historical contours.

The Temple project belongs to the architect Mamuka Chkhaidze.

*ნია შატაკიშვილი
გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ქართული ფილოლოგია, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - თამარ გოგოლაძე
საქართველო, გორი*

იმპრესიონიზმი ქართულ კულტურაში

(ლიტერატურა, ფოტოხელოვნება)

1. ტერმინი „იმპრესიონიზმი“ ფრანგული წარმოშობისაა და ნიშნავს შთაბეჭდილებას. კულტურაში ისაა ერთ-ერთი მხატვრული მიმართულება, რომელიც დაიბადა 1867 წელს საფრანგეთში. იმპრესიონიზმის ყურადღება გადატანილია არა რეალური ცხოვრების ტიპიური მოვლენებზე, არამედ განსაკუთრებული მოვლენების სუბიექტურ აღქმაზე. მის ფუძემდებლად ითვლება კლოდ მონე, რომლის ნახატმა „შთაბეჭდილება: მზის ჩასვლა“ ჟიურის მოწონება ვერ დაიმსახურა, თუმცაღა მაყურებელზე დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა. აქედან იღებს სათავეს ხელოვნების ეს მომდინარეობა;

2. ჩვენი ქვეყნის რეალობაში იმპრესიონიზმი გამოჩნდა მე-20 საუკუნის დასაწყისიდანვე. იმპრესიონისტული იდეების გავრცელებას საქართველოში ბუნებრივი მიზეზი ჰქონდა. მწერლებს სურდათ, რომ ახალი მიდგომითა თუ სიტყვით წარმოეჩინათ ადამიანისა და სამყაროს დამოკიდებულება. იმპრესიონისტებს შორის მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია ნიკოლორთქიფანიძეს, თუმცა უნდა აღინიშნოს შალვა დადიანის

მინიატურები და ნოველები. ის ერთ-ერთი პირველია, ვინც ჩვენში გაავრცელა იმპრესიონისტული იდეები.

3. შეუძლებელია იმპრესიონიზმზე საუბრისას ყურადღება არ გამახვილდეს კონსტანტინე გამსახურდიას თეორიულ ნააზრევსა („იმპრესიონიზმი და ექსპრესიონიზმი“) და შალვა დადიანის მინიატურებზე. კონსტანტინე გამსახურდია თვლის, რომ საქართველოში იმპრესიონიზმი ორი გზით მოდის და მეტად საინტერესოა, როგორ განმარტავს ის ამ მოსაზრებას;

4. კულტურის შემადგენელი ნაწილია ფოტოხელოვნებაც. ის დღესდღეობით სულ უფრო პოპულარული დარგი ხდება. როგორც ცნობილია, პირველი ფოტოხელოვანი ჩვენი ქვეყნის რელობაში იყო ალექსანდრე როინაშვილი. ხელოვნებათმცოდნეები დღესაც მსჯელობის საგანს წარმოადგენს მისი ფოტოსურათები. ცდილობენ გამოარკვიონ არის თუ არა ისინი იმპრესიონიზმის ნიმუშები. ჩემი მიზანია, ჩემებური ხედვა გადმოვცე ამ მეტად საინტერესო და კომპლექსურ თემაზე და დავასაბუთო, რატომ შეიძლება ჩავთვალოთ ა. როინაშვილი იმპრესიონისტ ფოტოხელოვნად.

5. ამრიგად, საკონფერენციო მოსხენებაში ვეცდებით, ვაჩვენოთ იმპრესიონიზმის როლი და ადგილი როგორც ქართულ ლიტერატურაში, ისე ფოტოხელოვნებაში, მიმოვიხილოთ

თითოეულ დარგში მოღვაწე გენიალური პიროვნებების, შალვა დადიანისა და ალექსანდრე როინაშვილის, შემოქმედება და ის ნიშნები, რითაც ისინი მიჩნეულია იმპრესიონისტულ ნიმუშებად. აქვე ყურადღება გავამახვილოთ კონსტანტინე გამსახურდიას თეორიულ ნააზრევზე „იმპრესიონიზმი და ექსპრესიონიზმი.“

*Nia Shatakishvili
Gori State University
Faculty of Humanities
Georgian Philology, BA, 2nd-year
Supervisor: Doctor of Humanities, Professor- Tamar Gogoladze
Georgia, Gori*

Impressionism in Georgian Culture

(literature, photography)

1. The term "impressionism" is of French origin and means impression. In culture, it is one of the artistic directions that was born in 1867 in France. Impressionism focuses not on the typical events of real life but on the subjective perception of special events. Claude Monet is considered its founder, whose painting "Impression: Sunset" did not receive the jury's approval, although it made a great impression on the audience. This origin of art originates from this;

2. Impressionism appeared in the reality of our country from the beginning of the 20th century. The spread of impressionist ideas in Georgia had a natural reason. Writers wanted to present the attitude of man and the world with a new approach or word. Niko Lortkipanidze has an essential place among the impressionists, although the miniatures and novels of Shalva Dadiani should be mentioned. He is one of the first who has spread impressionist ideas among us.

3. When discussing Impressionism, it is impossible not to focus on the theoretical thought of Konstantine Gamsakhurdia ("Impressionism and Expressionism") and the miniatures of Shalva Dadiani. Konstantine Gamsakhurdia believes that impressionism came in two ways in Georgia, and it is very interesting how he explains his opinion;

4. Photography is also a part of culture. It is becoming an increasingly popular field nowadays. As it's known, the first photographer in our country was Aleksandre Roinashvili. His photographs are still the subject of debate among art critics today. They are trying to find out whether they are examples of impressionism. My goal is to convey my vision on this very interesting and complex topic and justify why we can consider that A. Roinashvili was an impressionist photographer.

5. In conclusion, in the conference report, we will try to show the role and place of impressionism both in Georgian literature and photography, review the works of geniuses working in each field, Shalva Dadiani and Aleksandre Roinashvili, and the signs by which they are considered impressionist examples. We will also focus on Konstantine Gamsakhurdia's theoretical thought, "Impressionism and Expressionism."

*თეონა პაპუაშვილი, ლიკა ჩოგოვაძე
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
საინჟინრო-ტექნოლოგიური ფაკულტეტი
გამოყენებითი დიზაინი, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი -ნინო დოლიძე
საქართველო, ქუთაისი*

ინგილო ქალის ტრადიციული სამოსის ტრანსფორმაცია და მისი გამომწვევი მიზეზები

ქართული ეროვნული სამოსი ქართველი ხალხის მატერიალური კულტურის ხელთუქმნელი ძეგლია, მან მიუხედავად ჩვენი ქვეყნის მძიმე ისტორიული პირობებისა შეძლო ტრადიციების და ქართული ხასიათის შენარჩუნება. ქართული ეროვნული სამოსი გამოირჩევა სინატიფითა და ინდივიდუალურობით. მის უნიკალურობას, სხვა მრავალ ფაქტორთან ერთად განაპირობებს გამოყენებული ქსოვილები, კონსტრუქციები, გაფორმება და ა.შ. ჩვენს საკვლევ თემას წარმოადგენს ინგილო ქალის ტრადიციული სამოსის შესწავლა და მასში განხორციელებული ტრანსფორმაციის პროცესის კვლევა, რომელიც განაპირობა მოსაზღვრე ქვეყნებთან ახლომეზობლურმა ურთიერთობამ. აღნიშნული თემით დაინტერესება განაპირობა ინგილო ქალის სამოსის ორიგინალობამ და მონაცემების სიმცირემ აღნიშნული საკითხის ირგვლივ.

ინგილოები ისტორიულად შედიოდნენ ქართული ეთნოსის შემადგენლობაში, თუმცა მეოცე საუკუნის დასაწყისში საზღვრების ცვლილების შედეგად მოხვდნენ აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე. 1921 წელს საბჭოთა რუსეთმა საქართველოს ტერიტორიის ნაწილი – საინგილო აზერბაიჯანს გადასცა. დღეს საინგილოს ტერიტორია მოიცავს ბელაქნის, ზაქათლისა და კახის რაიონებს. დღეისათვის ინგილოები ცხოვრობენ ძირითადად აზერბაიჯანში. ქრისტიანი

ინგილოები თავს თვლიან ქართველებად, ხოლო მუსულმანები აზერბაიჯანლებად. მიუხედავად იმისა რომ საინგილო მიეკუთვნებოდა შუა კახეთს დროთა განმავლობაში ქართლ-კახურმა სამოსმა განიცადა ცვლილებები და მთიან რეგიონში მცხოვრებთა სამოსში გაჩნდა უახლოესი მეზობლის-დაღესტნის ტრადიციული სამოსის ელემენტები.

ინგილოურ სამოსში შემორჩენილია ქართული ტრადიციული სამოსის ელემენტთაგან აღმოსავლეთ მთიანეთისა და სამხრეთ-დასავლეთ საქართველოსათვის დამახასიათებელი ტანსაცმლის ელემენტი წინსაფარი, რომელიც შედის რაჭულ, სვანურ და მესხეთ - ჯავახელი ქალის ტრადიციულ სამოსში, აგრეთვე კაბის სახელოს ოვალური დაბოლოება-ყოში.

ინგილო ქალის ტრადიციულმა სამოსმა განიცადა ტრანსფორმაცია ახლო მეზობლების, კერძოდ დაღესტნისა და აზერბაიჯანის ზეგავლენით, რამაც განაპირობა სამოსის ცალკეული ელემენტების ცვლილება თუმცა სამოსში შენარჩუნებულია ქართული ტრადიციული სამოსის ელემენტები და საერთო ქართული ხასიათი.

ჩატარებული კვლევის შედეგები საინტერესოა როგორც სპეციალისტებისათვის, აგრეთვე ქართული ტრადიციული სამოსის შესწავლით დაინტერესებული ფართო საზოგადოებისათვის.

Teona Papuashvili, Lika Chogovadze
Akaki Tsereteli State University
Faculty of Technical Engineering
Applied Design, BA, 4th-year
Supervisor: Professor- Nino Dolidze
Georgia, Kutaisi

Transformation of Ingilo women's traditional clothes and its causes

The Georgian national dress is a hand-made monument of the material culture of the Georgian people, despite the problematic historical conditions of our country, it managed to preserve the traditions and Georgian character. Georgian national clothes are distinguished by delicacy and individuality. The used fabrics, constructions, decoration, etc determine its uniqueness and many other factors. Our research topic is the study of Ingilo women's traditional clothes and the transformation process that took place in it, which was determined by the close neighborly relations with the bordering countries. The interest in the mentioned topic was determined by the originality of Ingilo women's clothes and the lack of data on the mentioned issue.

Historically, the Ingilos were part of the Georgian ethnic group, but at the beginning of the 20th century, due to the border changes, they entered the territory of Azerbaijan. In 1921, Soviet Russia transferred part of the territory of Georgia - Saingilo to Azerbaijan. Today, the territory of Saingilo includes Belakni, Zakatli, and Kakh districts. At present, Ingilos live mainly in Azerbaijan. Christian Ingilos consider themselves Georgians, and Muslims consider themselves Azerbaijanis. Although Saingilo belonged to the middle of Kakheti, over time, the Kartl-Kakhuri clothes changed, and elements of the traditional clothes of the nearest neighbor - Dagestan, appeared in the clothes of the inhabitants of the mountainous region.

Among the elements of Georgian traditional clothing, the apron, which is characteristic of the eastern mountainous region and south-western Georgia, is included in the traditional clothing of Racha, Svan, and

Meskhetian women—Javakheli. The oval ending of the dress sleeve is also a characteristic element.

Ingilo women's traditional clothes transformed due to the close neighbors, Particularly the influence of Dagestan and Azerbaijan, which led to the change of individual clothing elements. However, the elements of traditional Georgian clothing and the general Georgian character are preserved in the clothing.

The research results are attractive to specialists and the general public interested in studying Georgian traditional clothes.

*ანა ეხვავია
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
საინჟინრო-ტექნოლოგიური ფაკულტეტი
გამოყენებითი დიზაინი, ბაკალავრი, მე-4 კურსი
ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი - თამარ მოსეშვილი
საქართველო, ქუთაისი*

ძველი მეგრული ოდა სახლი თანამედროვე ინტერიერის დეტალებით

ეროვნულობის თემა, ფოლკლორი, ეთნოსის დამახასიათებელი ნიშან-თვისებები პოპულარულია ადამიანის საქმიანობის სხვადასხვა სფეროებში. ადამიანები სასოებით ინახავენ თავიანთი წინაპრების კულტურულ მემკვიდრეობას, ტრადიციებს, შემოქმედებას და თაობიდან თაობას გადასცემენ მას.

ეთნიკური სტილი ინტერიერში - ეს არის ორიენტაცია ეროვნულ კოლორიტზე, წესებსა და ტრადიციებზე. დიზაინერმა მისი საშუალებით შესაძლებელია ინტერიერში შექმნას არა

მარტო უნიკალური და თვითმყოფადი გარემო, არამედ დეკორით, ტექსილით, ავეჯით გადმოცეს საკუთარი ეროვნული ხასიათი, კულტურული ფესვები. დიზაინის ეს მიმართულება გამოირჩევა თავისი უნიკალურობით და აქტუალურობით, ასევე მნიშვნელოვანია ისიც, რომ მისი შესრულებისათვის ძირითადად გამოიყენება ადგილობრივი მასალები.

საქართველოს სხვადასხვა კუთხეები განსხვავდებიან არქიტექტურით და კულტურული ტრადიციებით. დასავლეთ საქართველოში ოდა საცხოვრებელი სახლის გავრცელებული სახეობა იყო. ის წარმოადგენს ქვის ან ხის ბომბეზე შემდგარ ფანჯრებიან ფიცრულ სახლს ხის აივანითა და ჭერ-იატაკით. არსებობს ქვითკირის სართულზე გამართული ოდა. საცხოვრებლის ეს ტიპი გავრცელდა XIX საუკუნის II ნახევრიდან და შეცვალა შუაგეცხლიანი, მიწურიატაკიანი სახლი.

ჩვენს მიერ მოკვლეული და შესწავლილი იქნა ქ. ზუგდიდში სოხუმის ქ. N11 მდებარე ძველი მეგრული ოდა სახლის უნიკალური ნიმუში. არსებული მეგრული ოდა სახლი დაახლოებით 150 წლის წინაა აშენებული სამი ძმის – იონა, ფუცორა და სპირიდონ ხარებავების მიერ, რომელშიც დღეს მათი მოხუცი შთამომავლები ცხოვრობენ. ჩვენს მიერ შესწავლილი იქნა შენობის კონსტრუქცია, ოთახების განლაგება, მათში გათბობის საშუალებები, ინტერიერის ტექსტილისა და ავეჯის სახეები, შემუშავდა შენობის გეგმა-ნახაზი და სასტუმრო ოთახის დიზაინერული პროექტი ინტერიერის თანამედროვე და ძველი დეტალების გათვალისწინებით.

*Ana Ekхваia
Akaki Tsereteli State University
Faculty of Technical Engineering
Applied Design, BA, 4th-year
Supervisor: Associate Professor- Tamar Moseshvili*

Georgia, Kutaisi

An old Megrelian Oda house with contemporary interior details

The theme of national identity, folklore, and features of the ethnos is popular in various spheres of human activity. People carefully preserve their ancestral cultural heritage, traditions, and creativity and transmit them from generation to generation.

Ethnic style in the interior is an orientation towards national color, rules, and traditions. With its help, a designer can create a unique and authentic interior environment and convey his/her national character and cultural roots through decor, textiles, and furniture. This design direction is distinguished by its uniqueness and relevance, and it is also essential that local materials are mainly used for its execution.

Various regions of Georgia differ in architecture and cultural traditions. The so-called “Oda” was a common type of residential house in western Georgia. It is a log house with windows on stone or wooden pillars, with a wooden ceiling, floor, and balcony. There also exists the “Oda” built on a mortared-stone floor. This type of housing became popular in the second half of the 19th century and replaced the house with a fireplace and an earthen floor.

We found and studied a unique example of an old Megrelian “Oda” house located at 11 Sokhumi Street in Zugdidi. It was built about 150 years ago by three brothers, Kharebava - Iona, Futsora, and Spiridon. Their old descendants live in it today. We have studied the building structure, the layout of rooms, the heating facilities therein, and types of interior textiles and furniture, and developed a building plan drawing and a design project for the living room considering the contemporary and old interior details.

Alamanova Dana
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Faculty of Painting, Sculpture and Design
Landscape Design, BA, 2nd year
Supervisor- Zhanar Sultan
Kazakhstan, Almaty

New Language of Art Criticism

Abstract: This study aims to draw attention to a serious but underreported problem in the field of art criticism: superficial assessment and constant condemnation and devaluation of contemporary art. Factors such as the incredibly rapid development of social networks, an increase in the number of artists and a variety of art directions, the accelerated pace of modern life, and a lack of attention span have led to a significant degradation of critical culture that now is becoming a source of negativity in the art space. This trend has replaced in-depth analysis and constructive criticism with superficial condemnation devoid of meaning and argumentation. Such events create severe obstacles to developing and improving the artistic environment and any kind of human activity in general. The study will analyze the causes of this decline and observe the scale of problems. The research results can serve as a basis for developing strategies to restore the value of art criticism and increase its effectiveness in modern art criticism.

თენგიზ დოლიძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნების მენეჯმენტი, მაგისტრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი - ჰამლეტ სანიკიძე
საქართველო, ბათუმი

ხელოვნების როლი ტურიზმის განვითარებაში

ნაშრომში განხილულია ხელოვნების, როგორც ადამიანის შემოქმედებისა და წარმოსახვის ფიზიკური გამოხატვის პლატფორმის თანამედროვე ტენდენციები და მისი ამჟამინდელი მდგომარეობა, რომელიც გავლენას ახდენს ტურიზმის დარგის განვითარების დღევანდელი მოცემულობის რეალურ სურათზე, რომლის ანალიზიც ნათელყოფს, რომ ხელოვნება, რომელიც აერთიანებს სინამდვილისა თუ მოგონილის მხატვრული გამოხატვის სხვადასხვა ფორმებს მთელი ცხოვრების განმავლობაში ტურიზმის დარგზე მუდმივად ახდენდა გავლენას. მეტიც, ხშირ შემთხვევაში იგი ტურიზმის ინდუსტრიის ერთ-ერთი მთავარ მასტიმულირებელ კომპონენტს წარმოადგენდა.

მოცემულ სამეცნიერო ნაშრომში განხილულია ხელოვნების სხვადასხვა დარგების გავლენა ტურიზმის სფეროზე. შეფასებულია აწმყო და პერსპექტივები.

Tengiz Dolidze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Management, MA, 2nd-year
Supervisor: Associate Professor – Hamlet Sanikidze
Georgia, Batumi

The role of art in the development of tourism

The article discusses the modern trends of art as a platform for the physical expression of human creativity and imagination and its current state, which affects the accurate picture of the current situation of the development of the field of tourism, the analysis of which clarifies that art, which combines various forms of artistic expression of reality or imagination throughout the life of tourism He constantly influenced the field. Moreover, in many cases, it was one of the main stimulating components of the tourism industry.

This scientific work discusses the influence of various branches of art on the field of tourism and assesses the present and prospects.

ნინო დუმბაძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნებათმცოდნეობა, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - ერმილე მესხია
საქართველო, ბათუმი

**ხარიტონ ახვლედიანის სახელობის მუზეუმის საგანმანათლებლო
პროგრამები**

თანამედროვე მუზეუმებში გარდა საგამოფენო მუშაობისა მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს საგანმანათლებლო პროგრამები. მსოფლიოს სხვადასხვა მუზეუმში საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელების დიდი გამოცდილება აქვთ. რაც შეეხება საქართველოს საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელებას არც თუ დიდი ხნის ისტორია აქვთ, ისიც უნდა გავიხსენოთ, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობამდე არაერთი მნიშვნელოვანი საგანმანათლებლო პროექტს ანხორციელებდნენ, მაგრამ შინაარსითა და ფორმით განსხვავდება თანამედროვე პროგრამებისგან. ყველაზე დიდი განსხვავება მაინც ის არის რომ თანამედროვე მუზეუმები უპირატესობას ანიჭებენ ინტერაქტიულ პროგრამებს, ეს არის პროგრამების ის ტიპი, რომელიც მოიცავს ორივე მხარეს მუზეუმისა და პროგრამის მონაწილე პირების ჩართულობას. ინტერაქტიული პროგრამის განხორციელების კარგი პრაქტიკაა დანერგილი ხარიტონ ახვლედიანის სახელობის

მუზეუმში. აქ შემუშავებულია რამდენიმე მიმართულების პროგრამა: „ცხოველთა სამყარო აჭარაში“, „როგორ ცხოვრობდნენ აჭარაში ძველად“, „საქორწინო ტრადიციები აჭარაში“, „შავი ზღვის მრავალფეროვნება“ და სხვა... ეს პროგრამები მუზეუმის აუდიტორიის ინტერესებზეა მორგებული, ამიტომ ამ პროგრამის მონაწილეობა მოსწავლე-ახალგაზრდობის დაინტერესებას იწვევს და ამასთანავე ისინი დამატებით ახალ ცოდნას იღებენ მუზეუმებისგან.

Nino Dumbadze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Criticism, BA, 2nd-year
Supervisor: Professor – Ermile Meskhia
Georgia, Batumi

Educational programs of the museum named after Khariton Akhvlediani

In modern museums, educational programs are an essential direction in addition to exhibition work. They have extensive experience implementing educational programs in various museums worldwide. As for the implementation of educational programs in Georgia, they do not have a long history. We should also remember that before the independence of Georgia, several critical educational projects were implemented, But it differs in content and form from modern programs. The most significant difference, however, is that modern museums prefer interactive programs, This is the type of program that involves the involvement of both the museum and the

program participants. A good practice of implementing an interactive program has been implemented in the museum named after Khariton Akhvlediani. Several programs have been developed here: "The World of Animals in Adjara," "How They Lived in Adjara in the Old Days," "Wedding Traditions in Adjara," "Diversity of the Black Sea," and others... These programs are tailored to the interests of the museum audience, so participation in this program arouses the interest of students and young people, and at the same time, they get additional new knowledge from museums.

*ბერიძე ინგა
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, კუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნების ისტორია და თეორია, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - მათა ჭიჭილაიშვილიძე
საქართველო, ბათუმი*

ტრადიციული საცხოვრებელი სახლები აჭარაში

საქართველოს ცალკეულ კუთხეებში შექმნილი ხალხური საცხოვრებლის ტიპები ისტორიულად ერთი ეთნოსის ნიშანთვისებებს ავლენს. ზემო აჭარაში გავრცელებული იყო მესაქონლეობა, ხოლო ქვემო აჭარაში-მიწათმოქმედება. სწორედ ამ ფაქტორმა განაპირობა საცხოვრებლის განსხვავებულ ფუნქციური გადაწყვეტა. აჭარის ტერიტორია საცხოვრებელ ნაგებობათა სახეების მიხედვით შეიძლება ოთხ ვერტიკალურ ზონად დაიყოს:

სამხრეთ აღმოსავლეთი, სამხრეთ დასავლეთი, ბარის და მთის ზონა.

ქართულ ხალხურ ხუროთმოძღვრებაში განსაკუთრებული ადგილი უჭირავს აჭარულ საცხოვრებელ ნაგებობათა კომპლექსს. აჭარული საცხოვრებელი სახლი წარმოადგენს რთულ კომპლექსს მასში გაერთიანებული სხვადასხვა დანიშნულების საცხოვრებელი და სამეურნეო სათავსები: ხალხამი, ახორი, საცხოვრებელი ნაწილი და თავანის სართული. აჭარული სახლისთვის დამახასიათებელია შენობის კომპლექსის ვერტიკალური ორგანიზაცია. საცხოვრებელ ნაწილში დერეფნის ორ მხარეს განლაგებულია სხვადასხვა დანიშნულების ოთახები როგორცაა: საუფროსო სახლი, სამზარეულო, ახალდაქორწინებულთა ოთახი, პროდუქტების შესანახი „სარძიე“ სათავსი და მორთულობით გამორჩეული სტუმრის ოთახი- „მეიდან-ოდა“. სახლის თითოეულ ოთახს გარკვეული დანიშნულება ჰქონდა. განსხვავებულია საცხოვრებლის ტიპი მეორე ზონაში, რადგან აქ უპირატესობა ენიჭება მიწათმოქმედება-მევენახეობის ტრადიციებს და შესაბამისად პირველ სამეურნეო სართულზე თავსდება მარანი. მესამე ზონაში წარმოდგენილი საცხოვრებელი კომპლექსები მსგავსებას დასავლეთ საქართველოს კარ-მიდამოს დაგეგმარების წესებთან ავლენს.

აჭარული საცხოვრებელი კომპლექსები ინარჩუნებს ტრადიციულ სახეს, დაგეგმარებისა და მშენებლობის თავისებურებებს, ისინი წარმოადგენენ ქართული ხალხური არქიტექტურის გამორჩეულ ნიმუშებს.

Beridze Inga
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art History and Theory, BA, 2nd-year
Supervisor: Professor – Maia Tchitchileishvili
Georgia, Batumi

Traditional residential houses in Adjara

The types of folk dwellings built in separate corners of Georgia historically show the characteristics of one ethnic group. Cattle breeding was widespread in Upper Adjara, and farming in Lower Adjara. This factor led to a different functional solution for housing. According to the types of buildings, Adjarian residential areas can be divided into four vertical zones: southeast, southwest, bar, and mountain zone. The complex of Adjara residential buildings occupies a special place in Georgian folk architecture. The Adjarian dwelling house is a complex that includes residential and farm buildings of various purposes: khalkami, ashore, living part, and attic floor. The vertical organization of the building complex is characteristic of the Adjarian house. In the living part, on both sides of the corridor, there are rooms of different purposes, such as the master's house, the kitchen, the Newlyweds' room, „Sardzie“ – storeroom for storing products, and four „maidan-odes“ for guests that are distinguished by their decoration. Each room in the house had a specific purpose. The type of housing in the second zone is different because the farming and viticulture traditions are given priority here, and therefore, the cellar is considered to be on the first floor. The residential complexes presented on the third floor are similar to the rules of the house area of Western Georgia. Adjarian residential complexes preserve their traditional appearance, planning, and construction features; they are outstanding examples of Georgian folk architecture.

*ნინო გოგიბერიძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო
უნივერსიტეტი
განათლების, კუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნებათმცოდნეობა, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - რატი ჩიბურდანიძე
საქართველო, ბათუმი*

ვახტანგ ბესელიას გრაფიკული სურათები

ვახტანგ (ბესო) ბესელია - ფერმწერი, გრაფიკოსი, სცენოგრაფი. თანამედროვე ქართული ხელოვნების ერთ-ერთი თვალსაჩინო წარმომადგენელი. დაიბადა სენაკში 1944 წელს. 1970 წელს დაამთავრა თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის სახვითი ხელოვნების ფაკულტეტი. ფარნაოზ ლაპიაშვილის სახელოსნომ და იქაურმა ატმოსფერომ, დიდი გავლენა იქონია მხატვრის ზოგადი მსოფლმხედველობისა და პროფესიონალიზმის ჩამოყალიბებაზე. 1970-1972 წლებში იყო თბილისის ი. ნიკოლაძის სახელობის სამხატვრო სასწავლებლის პედაგოგი. 1974 წლიდან ხელოვანი ოჯახთან ერთად საცხოვრებლად ბათუმში გადადის და იქ განაგობს შემოქმედებითად ნაყოფიერ წლებს, როგორც სამხატვრო, ასევე სამუზეუმო და პედაგოგიურ საქმიანობაში.

დიდწილად, ხელოვანის ნამუშევრები გრაფიკულია, მის შემოქმედებაში განსაკუთრებული ადგილი უკავია პორტრეტებს, ნატურმორტებს და პეიზაჟებს... ბოლო პერიოდში კი მხატვარი

ინტენსიურად მუშაობს გრაფიკულ სერიაზე, ქმნის ნამუშევრებს ბიბლიურ სიუჟეტებზე.

მხატვრის შემოქმედება განსაკუთრებით გრაფიკული პორტრეტები, ბიბლიური სიუჟეტები - ექსპრესიულია, მათში ნათლად იკვეთება ადამიანის შინაგანი სამყარო, გრძნობები და განცდები. ყველაფერი მატერიალური და მეორე ხარისხოვანი გამჭრალა პორტრეტებიდან და ხელოვნების ნიმუშებში განსაკუთრებული დატვირთვა მხოლოდ ადამიანის ბუნებრივობაზე, ინდივიდუალიზმზე და განცდებზე მოდის, რაც განსაკუთრებულ ემოციას უტოვებს მნახველს. ასევე აღსანიშნავია ნაწერების სერია, როგორც კოლორიტით და ტექნიკური თვალსაზრისით, ასევე შინაარსით, რომელიც დაკავშირებულია, როგორც ბიბლიურ სიუჟეტებთან, ასევე მხატვრის საყვარელ ქალაქთან - ბათუმთან.

ერთი სიტყვით, ხელოვანს განსაკუთრებული ხედვა და საშემსრულებლო სტილი აქვს, გამოირჩევა ლაკონიურობით, ფორმის და შინაარსის ჰარმონიულობით და პლასტიკურობით, რაც როგორც მას, ასევე მის შემოქმედებას განასხვავებს კოლეგებისგან.

Nino Gogiberidze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Criticism, BA, 2nd-year
Supervisor: Professor – Rati Chiburdanidze
Georgia, Batumi

Graphic images of Vakhtang Beselia

Vakhtang (Beso) Beselia was a painter, graphic designer, and scenographer. He was one of the most conspicuous representatives of Georgian art. He was born in Senaki in 1944. In 1970 he graduated from Tbilisi State Art School Faculty of Fine Arts of the Academy. The Ink Art and atmosphere of Farnaoz Lapiashvili significantly influenced the artist in general on the formation of worldview and professionalism. In 1970-1972 he was a teacher of I. Nikoladze art school in Tbilisi. In 1974, an artist moved to Batumi with his family. After that, he spends creatively productive years there in artistic, museum, and pedagogical activities.

To a significant extent, his works are graphic. Portraits, still lifes, and landscape paintings are very special in his art. Recently, the artist has been intensively working on graphics series and creating works on biblical stories. The artist's works are especially graphic portraits and expressive biblical stories, clearly expressing the innermost being of a human and spirit, The world, feelings, and emotions. Everything material and secondary is faded from his art. The most important things in his paintings are that they express human nature, individualism, and feelings, which cause a special emotion in the viewers. A series of boats is noteworthy because of the range of colors and technical side. Also, it is essential with its content because it is connected to biblical stories and the artist's favorite city - Batumi.

In fine, an artist has a special vision and art style. His paintings are very special because of laconism, the harmony and plastic of the content and form. And this is exactly the main reason why Vakhtang and his arts are different from the other artists and paintings.

თეონა ირემაძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნების ისტორია და თეორია, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - მაია ჭიჭილეიშვილი
საქართველო, ბათუმი

„ერთი ოდა სახლი გურიაში“

ჩოხატაურის მუნიციპალიტეტის სოფელ ხიდისთავში, ქვენობნის გზაზე შემორჩენილია ოდა სახლი. სოფლის განაშენიანებაში ჩასმულ ნაგებობას ირგვლივ ფართო ეზო აკრავს. სახლი XIX საუკუნის პირველ ნახევარში აუგია ვაჭარ გიგო კალანდაძეს, რომელიც იმ დროს შეძლებული პიროვნება ყოფილა. სახლის მასალა და ავეჯი საფრანგეთიდან ჩამოუტანია. სხვადასხვა მოცულობებით გადაწყვეტილი ოდა სახლი კარგადაა მორგებული არსებულ რელიეფს. პირველი სართულისთვის, სამშენებლო მასალად, ქვიშაქვის კვადრები, აგური, რიყის ქვა და კირის ხსნარია

გამოყენებული. ქვიტვირის მასიურ კედლებზე დაშენებულია ხის სართული, რომელიც კარგად გათლილ ქვის სვეტებს ეყრდნობა. სახლი თავდაპირველად გადახურული იყო მარსელის კრამიტით. პირველ სართულზე არსებულ კვადრატული ფორმის დიდ სათავსოს სამეურნეო ფუნქცია ჰქონდა. მეორე სართულზე კი სხვადასხვა ზომისა და დანიშნულების ათი საცხოვრებელი ოთახი იყო განთავსებული, საიდანაც სოფლის თვალწარმტაცი ხედები იშლება. ოდა სახლის მნიშვნელოვანი დეტალია ფართოდ გაშლილი, ჭვირულ ჩუქურთმებიანი მოაჯირებითა და ანტაბლემენტით შემკული აივანი. განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს სახლის მოხატული ინტერიერი, რომელიც, გადმოცემით, პეტერბურგელი ოსტატების ნახელავი უნდა იყოს. მოხატულობა შესრულებულია პირდაპირ ხეზე გრუნტის გარეშე, გამოყენებულია ზეთის, ასევე წყლის ბაზაზე დამზადებული საღებავები. ოთახების ფერწერულ დეკორს შეადგენს ჭერისა და კედლების შემამკობელი დეკორატიული ელემენტები - მოდერნის სტილის ორნამენტები, მარმარილოს იმიტაციის პანელები და ნატურმორტები. საცხოვრებელი სახლი თავისი არქიტექტურული გადაწყვეტითა და ფერწერული შემკულობით წარმოადგენს XX საუკუნის დასაწყისის ოდა სახლის ორიგინალურ ნიმუშს. ნაგებობა ამჟამად აღდგენილია, იგი წარმოადგენს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლს.

Teona Iremadze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art History and Theory, BA, 2nd-year
Supervisor: Professor – Maia Tchitchileishvili
Georgia, Batumi

“One Oda House in Guria ”

In the village of Khidistavi in Chokhaturi municipality, on the way to Kvenobni, there is an Oda house. There is a sizable yard surrounding the building. Gigo Kalandadze, a wealthy merchant at the time, built the house in the first half of the 19th century. With its different volumes, the Oda house is well adapted to the existing terrain. For the first floor, sandstone squares, bricks, cobblestone stone, and lime solution are used as building materials. A massive stone wall is built with a wooden floor that rests on well-smoothed stone columns. The large square storeroom on the first floor had an agricultural function. On the second floor, there were ten living rooms of different sizes and destinations, from which the picturesque views of the village were spread out. An essential detail of the Oda house is the expansive balcony decorated with carved railings and entablature. Of particular interest is the painted interior of the house, which, according to legend, must be the work of St. Petersburg masters. The painting is done directly on the wood without primer; oil and water-based paints are used. The pictorial decor of the rooms is decorated with decorative elements for the ceiling and walls. The residential house, with its architectural solution and pictorial decoration, represents the original pattern of the house at the beginning of the 20th century.

მარიამ თავდგირიძე
ბათუმის ხელოვნების სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნებათმცოდნეობა, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: ასისტენტ - პროფესორი - ნათია კვაჭაძე
საქართველო, ბათუმი

შუა საუკუნეების ლითონმქანდაკელობის ნიმუშები სალოლაშენიდან

შუა საუკუნეების ქართული ოქრომქანდაკელობა თავისი განვითარების მანძილზე საინტერესო, რთული და მრავალმხრივი სურათის მომცველია. ჭედური ძეგლები წმინდანთა თუ ქტიტორთა სახეებით ეპოქის სულს, მის ისტორიულ თუ მხატვრულ ცხოვრებაში მომხდარ ცვლილებებს მრავალმხრივ ავლენს. არქეოლოგიური მასალები მოწმობს, რომ უძველესი დროიდან მოყოლებული, საქართველოში ოქრომჭედლობა დიდად განვითარებული ყოფილა. ოქრომჭედლობა განვითარების ახალ ეტაპს აღწევს ქრისტიანობის დამკვიდრების შემდეგაც. შუა საუკუნეების მანძილზე, შემორჩენილი ძეგლთა დიდი რაოდენობა ოქრომჭედლობის განვითარების უწყვეტ ხაზს წარმოაჩენს. ქრისტიანობის დამკვიდრების შემდეგ, იქმნებოდა ხატები, ჯვრები, სახარების ყდები, მიტრები და სხვა საეკლესიო ნივთები, რომლებიც მოჭედილი იყო გამოსახულებებითა და სიუჟეტური სცენებით.

ქართული ოქრომჭედლობის უნიკალურ ნიმუშს წარმოადგენს X - XI ს-ის მიჯნაზე შესრულებული სალოლაშენის ხუთი ლორფინი. ისინი ქრისტეს ცხოვრების სცენებს ასახავს და ქართულ ლითონმქანდაკეობაში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ძეგლებია. საუფლო დღესასწაულთა ვერცხლის, ნაწილობრივ მოოქროვილ ხატებზე მოცემულია სახარებისეული სცენები: „ხარება“, „მარიამისა და ელისაბედის შეხვედრა“, „მირქმა“, „ნათლისღება“ და „ამაღლება“. განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევს მათი მაღალმხატვრული შესრულება. 1982 წელს ხუთივე ნიმუში სალოლაშენიდან ძველი ქართული ხელოვნების მუზეუმში გადმოიტანეს.

მეცნიერ გ. ჩუბინაშვილის მოსაზრებით ლორფინები სავარაუდოდ „კარნი საკურთხევისანი“-ს მოჭედობას წარმოადგენენ. ხელოვნებათმცოდნე ნ.ბურჭულაძის მოსაზრებით კი ისინი კანკელის არქიტრავზე შემოსადგმელი საუფლო დღესასწაულთა ციკლის ხატები უნდა იყოს.

Mariam Tavdgiridze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Criticism, BA, 2nd-year
Supervisor: Assistant Professor – Natia Kvatchadze
Georgia, Batumi

Middle Ages Samples of Metal Sculpture from Sagholasheni

During its development, the Georgian gold sculpture of the Middle Ages is fascinating and complex and covers a multifaceted picture.

Embossed monuments, the spirit of the age with the faces of saints or founders, show the changes in his historical or artistic life in many ways. Archaeological materials testify that goldsmithing has been highly developed in Georgia since ancient times. Goldsmiths reached a new stage of development even after the establishment of Christianity. During the Middle Ages, numerous surviving monuments show a continuous line of Goldsmith development. After the establishment of Christianity, icons, crosses, gospel covers, miters, and other church objects were created, which were engraved with images and story scenes.

A unique sample of Georgian Goldsmith is represented by five lorfini of saghola made at the turn of the 10th - 11th centuries. They depict scenes from the life of Christ and are one of the most important monuments in Georgian metal sculpture. On the silver, partially gilded icons of royal holidays, scenes from the Gospel are given: "The Annunciation," "The Meeting of Mary and Elizabeth," "The Naming," "The Epiphany," and "The Ascension". Special attention is drawn to their highly artistic performance. In 1982, all five

samples were transferred from Sagholashen to the Museum of Ancient Georgian Art.

In the opinion of scientist G. Chubinashvili, the Lorfins are likely to represent "Carni Sanktharveliani". According to art critic N. Burchuladze, they should be the icons of the cycle of royal holidays to be placed on the architrave of Kankeli.

*ანნა მელოა, შორენა ჩოგაძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო
უნივერსიტეტი
განათლების, კომანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნებათმცოდნეობა, ბაკალავრი, III კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი რატი ჩიბურდანიძე
საქართველო, ბათუმი*

აქტივიზმი ქალთა ხელოვნებაში

წინამდებარე სტატიაში „აქტივიზმი ქალთა ხელოვნებაში“ განხილულია ისეთი პრობლემები, როგორცაა ადამიანის უფლებები, გენდერული თანასწორობა თუ ქალის როლი თანამედროვე საზოგადოებაში. გამომდინარე იქიდან, რომ დღევანდელობაში საკმაოდ მძაფრად წამოიწია სამოქალაქო აქტივიზმის თემამ, როგორც ჩართულობამ სოციალურ ცხოვრებასა და მის განვითარებაში, ყურადღებას ვამახვილებთ ბოლო პერიოდის ქართველ და უცხოელ არტისტებზე, რომლებიც

თავიანთი შემოქმედებით ეხმიანებიან და გამოხატავენ პოზიციას, როგორც თანამედროვე, ისე ყველა დროის აქტუალური პრობლემების შესახებ. სტატია წარმოადგენს ადამიანის უფლებებსა და მის გარშემო არსებული გამოწვევების კვლევას ხელოვნებაში. ამგვარად, ნაშრომში განხილულია ისეთ ხელოვანთა შემოქმედება, როგორებიც არიან: ფრიდა კალო, ჯორჯია ო'კიფი, ფეით რინგოლდი, ეთერი ჭკადუა, სოფია ჩერქეზიშვილი და პაულა რეგო. მათი შთაგონების წყარო პროტესტის შეგრძნებით საზრდოობს და ჰპოვებს საინტერესო ვიზუალურ გამოვლინებას.

Anna Melia, Shorena Chogadze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Criticism, BA, 3rd-year
Supervisor: Professor – Rati Chiburdanidze
Georgia, Batumi

Activism in Women's Art

In the following article, 'Activism in Women's Art,' we will examine issues related to civil rights, gender equality, and women's roles in modern society. Since civil activism is one of the central issues expressing itself in social life and its improvement, the article draws attention to both modern and timeless issues revealed in art. We aim to explore human rights and its challenging problems through this discussion. Therefore, the given article includes information about artists who have addressed the mentioned

issues, including Frida Kahlo, Georgia O'Keeffe, Faith Ringgold, Eteri Tchkadua, Sophia Cherkeshishvili, and Paula Rego. Inspiration, creativity, and originality of given artists nourished by today's social issues mostly tend to express positions through interesting visual artworks.

Dinara Yesmagambetova
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Animated Film Directing, BA, 1st-year
Supervisor: Kanzharkul Turemuratova
Kazakhstan, Almaty

Art Criticism: Contemporary Art criticism problematics

INTRODUCTION

Contemporary art impacts every individual through advertising images, goods in stores, or the Internet. This influence leaves its mark on the individual's worldview.

Contemporary art actively interacts with the viewer but can cause misunderstanding or even rejection of its forms and meanings. This raises the question of correctly interpreting what has just been seen.

RESULT AND DISCUSSION

It's important to note that modern art is often surrounded by myths and misconceptions, such as the belief that "modern artists lack drawing skills and education". What truly matters is the artist's ability to articulate and effectively articulate a clear concept through their chosen medium.

Viewers often approach modern art with a simple like or dislike mentality based on personal emotional responses.

A structured approach to better understanding modern art involves observing artwork with a relaxed mindset and considering elements like materials, techniques, emotions, and meanings. By unraveling these complexities, viewers can gain insight into the artist's intentions and the work's context, ultimately finding the experience rewarding and enriching.

CONCLUSION

Contemporary art prompts deep reflection through unconventional methods, using unique materials and minimalist concepts to provoke strong reactions. It challenges social norms.

*Krista Petrauska
Art Academy of Latvia
Faculty of Art Science
Art History and Theory, MA, 2nd-year
Supervisor: Professor - Silvija Grosa
Latvia, Riga*

National Art and Christian Tradition: Altarpieces in Latvia

The research presents an overview of Christian altarpieces in independent Latvia (1918-1940; 1990-...) and aims to assign Latvian sacred art its unique place in history. After WWI, Latvian national art continued to flourish – more and more young and professional local artists appeared (Konstants, 2018:423, Kalnačs, 2010:53, Gritāne, 2015:59, Grosmane, 2014;36-44), and congregations became accustomed to and demanded well-equipped and beautifully designed church interiors. Church became aware not only of the Christian but also of its Latvian identity. Sometimes, the realization of this identity took precedence over Christian tradition, and artworks included motives of local nature, people, and pagan folklore (Bīne, 1933:514). Independence from the Soviet occupation in 1990 marked a

turning point in the Latvian sacred art tradition. This aspect is represented by the case of the first contemporary altarpiece – the triptych “Calvary,”; “Jerusalem,”; “St. Peter” (author Helena Heinrihsone, 1993).

The main subject of the research is the altarpiece – a visual center and a legitimate part of worship in the Christian tradition (Lancmane, 1989:3). An altarpiece is both a work of art that embodies a symbol or illustrates a religious plot and a physical object that serves its time and is replaced by another artwork. The limit in time and materiality of the chosen object is the one that, in a sense, allows us to indirectly observe the spread and viability of Christian tradition. The methods used in the research are contextual, formal, and iconographic analysis.

Liana Makaryan
State Academy of Fine Arts of Armenia
Faculty of Fine Arts
Theory and History of Arts, MA, 2nd-year
Supervisor- Zaruhi Maloyan, Ph.D. in Psychology
Armenia, Yerevan

In the realm of Digital art: definition, creation and aesthetics

Digital art, a dynamic fusion of science and technology, has evolved significantly since its inception. Initially termed "computer art," it emerged from the collaborative efforts of scientists and artists who delved into the creative potential of computers. The transition of digital art from scientific laboratories to the broader artistic community began in the 1950s. As technology became more accessible, artists embraced digital tools, integrating them into their creative processes and expression. This marked

the evolution of digital art from a mere technological tool to an independent artistic movement with diverse branches. This shift introduced technical advancements in art and ushered in ideological transformations, challenging traditional notions of art disciplines and values. A significant aspect of this transformation lies in the reevaluation of traditional art elements, particularly in terms of aesthetics and the creative process.

This article aims to delve into the multifaceted nature of digital art. It seeks to clarify the definition of digital art, which has been debated among art historians. The discussion will extend to the processes involved in creating digital art and its aesthetic principles. By examining these areas, the article will present digital art as a technological marvel and a legitimate and significant component of the art world. The analysis will shed light on how digital art has expanded the horizons of artistic expression and redefined what art can be in the modern era.

Liubou Kasharnaya
The Belarusian State Academy of Arts
postgraduate student
Supervisor: PhD in Art History, Associate Professor -Ekaterina
Kenigsberg
Belarus, Minsk

Science Art Projects as a New Tradition in Visual Contemporaneity

Abstract. The interaction between science and art has a long history. Since the Arab Golden Age and then during the Italian Renaissance, science presented new tools for solving creative tasks, while art provided an opportunity to visualize scientific concepts. Today, with rapid technological

progress and globalization, the interaction between science and art is becoming increasingly important. In this regard, science art projects - collaborations at the intersection of science, art, and technology - deserve special attention. The implementation of such projects in the exhibition space, as well as the formation of unique venues for their demonstration, has become a new tradition that is changing the visual culture of our time.

Focusing on global challenges relevant to contemporary society, science art projects foster interaction among scientists, artists, and the public. Notable examples include R. Anadol's media art and T. Saraceno's immersive installations, which combine biology, physics, digital media, and AI with art, raising the issues of climate change, technological advancements, and human identity. Exhibited at venues such as Ars Electronica Center and ZKM, these projects contribute to a deeper involvement of society in science, emphasizing the potential of democratization of scientific knowledge and the importance of public discussion in the process of reevaluation of society, culture, science, and humanity. Science art projects can thus further influence cultural narratives, educational practices and society's engagement with science and art, demonstrating the growing importance of interdisciplinary approaches to the evolution of contemporary visual culture.

Keywords: Science art, science art projects, R.Anadol, T. Saraceno, visual culture.

Imola Czíkó
Eszterházy Károly Catholic University
Faculty of Arts
Graphic Art, MA
Supervisor: Lili Boros, PhD, Art Historian, Associate Professor
Hungary, Eger

Dimensions of existence: The art of Lajos Vajda and Lili Ország

The image of the face and the definition of its hidden meaning originate from the past, although contemporary artists are still considering: Is it possible today to create an icon? They try to grab and incorporate the essence of the portrait's character in their art. The ancient Fayum mummy portraits are just one example of preserving the image of the face, regarding the symbolic idea of summoning the represented one with a mask.

My presentation is about two influential Hungarian artists of the 20th century, Lili Ország (1926–1978) and Lajos Vajda (1908–1941), and how their artworks may raise questions related to artistic intention, the sacred nature of art, and the image as a ritual. They both were inspired—among other things—by traditional icons, and the possible messages of their artworks can still be relevant today.

Lajos Vajda was greatly influenced by Berdyaev's thinking and the idea of universalism. He had an artistic program together with his friend Dezső Korniss, in the framework of which their main goal was to collect rural architectural motifs and also motifs from different cultures. He tried to renew Hungarian art with the thought of a culture that unites the East and the West.

Lili Ország is best known for her labyrinth motif in her art. She combined traditional narratives with experimental techniques, such as using motherboards in her graphics.

The connection between death, mask, and face plays a vital role in the works of the 20th-century artists mentioned. I am investigating the dimensions of life and death and the nature of the visual energy in their icon-like artworks.

Dorottya Veress
Eszterházy Károly Catholic University
Faculty of Arts
Arts Communication, MA
Supervisor: Lili Boros, PhD, Art Historian, Associate Professor
Hungary, Eger

From Symbols to Abstraction: Possibilities of Plane Mapping in Painting

In my presentation, utilizing various academic sources and studying geometric abstraction, I examine the problem of representing spatiality with plane elements and explore their compositional solutions. I discuss the spatial solutions of the picture with planes, which defines both my own creative work and my research topic. I analyze the artistic possibilities of solutions to plane and space through the presentation of the painter Imre Bak's artworks. I juxtapose Imre Bak's painting with the paintings of Frank Stella. I present the significance of Imre Bak's art, explaining why it is essential from both Hungarian art historical and international perspectives. I delve into abstract problems that are present and relevant in contemporary art and digital painting. I found the answer to my questions in the importance of the unified role of colors and forms, which I intend to elaborate on in my presentation. By harnessing the expressive power of colors and their well-composed shades, we can achieve appropriate spatial effects, all while employing plane elements.

ქეთევან ცეცხლაძე

ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ხელოვნების მენეჯმენტი, ბაკალავრი - II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - ერმილე მესხია
საქართველო, ბათუმი

ვირტუალური მუზეუმი თანამედროვე კულტურულ სივრცეში

რატომ არის საჭირო მუზეუმები თანამედროვე სამყაროში? მუზეუმი არის ადგილი კაცობრიობის კოლექტიური გამოცდილების შეჯამებისთვის კულტურაში, ხელოვნებაში ან სხვა დისციპლინაში.

ვირტუალური ტექნოლოგიები გვადლევს უამრავ ინოვაციურ შესაძლებლობას, ინტერაქტიული, მოსახერხებელი და ეფექტური საინფორმაციო სისტემის შექმნა და გამოყენება, ვირტუალური მუზეუმის უპირატესობაა, ელექტრონული გამოფენა, რომელიც უზრუნველყოფს ვირტუალურ წვდომას, ექსპონატების ასლებთან.

ვირტუალური მუზეუმი, ციფრულად ჩაწერილი სურათების, ხმოვანი ფაილების, ტექსტური დოკუმენტების და ისტორიული, სამეცნიერო ან კულტურული ინტერესის მონაცემების კოლექციაა, რაზეც წვდომა ელექტრონული მედიის საშუალებით ხდება.

ძალიან ხშირად, ინფორმაცია ასეთ საიტებზე, წარმოდგენილია რათა უფრო მიიზიდოს მუზეუმის ვიზიტორები.

მუზეუმებისა და გამოფენების ვირტუალური ტურების საშუალებით, შესაძლებელია ექსპონატების გაცნობა და დათვალიერება, რაც მეტად მიიზიდავს დაინტერესებულ პირებს,

წარმოდგენილის უფრო ღრმა და რეალური გაცნობისთვის. ვირტუალური ექსკურსიები საშუალებას აძლევს ღონისძიების მონაწილეებს, ეწვიონ მსოფლიოს სხვადასხვა ადგილებს, თუნდაც ისინი იმყოფებოდნენ სხვა ქალაქში, ქვეყანაში ან კონტინენტზე. ეს ხელს უწყობს გეოგრაფიულ გაფართოებას. დროისა და რესურსების დაზოგვას.

ვირტუალური ექსკურსიების მთავარი უპირატესობა ხელმისაწვდომობაა. ობიექტების დათვალიერების შესაძლებლობა ზედმეტი მატერიალური ხარჯის გარეშე. მეტად კომფორტულია რადგან ვირტუალური სამყარო გვებმარება დავზოგოთ ჩვენთვის მნიშვნელოვანი დრო. ობიექტების დათვალიერების შესაძლებლობა ყველგან და ყოველთვის, ერთ-ერთ პლიუსს წარმოადგენს ექსკურსიების და მასზე მიმავრებული ინფორმაციის მრავალჯერ ნახვის შესაძლებლობა.

მაგალითად, ლუვრი გთავაზობს ვირტუალურ ტურებს თავის ვებგვერდზე. Google Arts & Culture. Google-ში ასევე არის ათასობით მუზეუმის Street Views. Google Arts & Culture-ს ასევე აქვს ონლაინ გამოცდილება, ცნობილი ისტორიული და კულტურული მემკვიდრეობის ადგილების შესასწავლად. ვირტუალური მუზეუმების დამკვიდრდა საქართველოს სოციალურ სივრცეშიც. მნიშვნელოვანია აჭარის მუზეუმების ვირტუალური ტურები.

კარგი ვირტუალური გამოფენა, აღჭურვილია ინტუიციური და მოსახერხებელი ინტერფეისით, მიმზიდველი შინაარსით, ინტერაქტიული ელემენტებით, როგორცაა პირდაპირი ჩათები და გამოკითხვები, ვიზუალურად მიმზიდველი დიზაინი და მარტივი ნავიგაცია. ის ასევე ხელმისაწვდომი უნდა იყოს სხვადასხვა მოწყობილობებზე, რათა მარტივად შევძლოთ გავეცნოთ მის შესაძლებლობებს.

Ketevan Tsetskhladze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Arts Management, BA- 2nd-year
Supervisor: Professor-Ermile Meskhia
Georgia, Batumi

Virtual museum in modern cultural space

Why are museums necessary in the modern world? Museums play an essential role in today's world as they allow us to collectively explore and learn about culture, art, and other disciplines. Thanks to modern virtual technologies, we can now create and use interactive and practical information systems that provide virtual access to copies of exhibits. Such electronic exhibitions, known as virtual museums, contain digitally recorded images, sound files, text documents, and data of historical, scientific, or cultural interest. These virtual tours allow people to view the exhibits from anywhere worldwide, saving time and resources while facilitating geographic expansion.

The main advantage of virtual tours is accessibility. They allow us to view objects without the need to travel or pay for material costs. They are more convenient and save significant time. For example, the Louvre offers virtual tours on its website, and Google Arts & Culture offers thousands of street views of museums and online experiences for exploring famous historical and cultural heritage sites. Virtual museums have also become an important part of Georgia's cultural landscape, particularly with virtual tours of Adjara museums.

To create an excellent virtual exhibition, it should be user-friendly, have engaging content, interactive elements such as live chats and polls, a visually attractive design, and be easy to navigate. It should also be available on different devices so users can explore its capabilities efficiently.

ლიზი ახალაძე
აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
საინჟინრო ტექნოლოგიური ფაკულტეტი
დიზაინი ინტერიერის და ტექსტილისათვის, ბაკალავრი,
IV კურსი
ხელმძღვანელი: ნატო ფაილოძე - აკადემიური დოქტორი
საქართველო, ქუთაისი

აჭარული ხელსაქმე თანამედროვე ნაწარმში

საქართველოს კულტურა უნიკალური ეროვნული საგანძურია, რომელშიც ტრადიცია და თანამედროვეობა ორგანულადაა შერწყმული, ხოლო თვითგანახლების უნარი უწყვეტი პროცესია. კულტურული მემკვიდრეობა საზოგადოების ცნობიერების ამაღლების, განათლების, აზროვნებისა და ესთეტიზაციის, ინტელექტის, სულიერების, ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების წყარო და ჰარმონიული საზოგადოების ფორმირების საწინდარია.

საქართველოში მრეწველობის აღორძინებას მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს თანამშრომლობა ქვეყნის პრიორიტეტულ ნუსხაში მოქცეულ სფეროსთან-ტურიზმთან. ტურისტთა გაზრდილი მოთხოვნების დაკმაყოფილება სავსებით შესაძლებელია ადგილობრივი რესურსებისა და პოტენციალის ბაზაზე ამა თუ იმ სფეროში სამეურნეო საქმიანობის განვითარებით. უნდა შეიქმნას პროდუქციის ისეთი სახეობები, რომელიც ტურისტთა მოთხოვნების ნუსხაში აღმოჩნდება და ამავე დროს

უფრო მეტად წარმოაჩენენ ჩვენს მხატვრულ ესთეტიკურ გემოვნებას, სამეწარმეო ტექნოლოგიურ ცოდნასა და გამოცდილებას.

ნაშრომში წარმოდგენილია აჭარული ხელსაქმის, კერძოდ ქსოვის, დებვის, ქარგვისა და ორნამენტის თანამედროვე ასპექტების კვლევა.

კვლევის მიზანია, სამეცნიერო მიმოქცევაში შემოტანილ იქნას ინფორმაცია XXI-ე საუკუნის ეთნოგრაფიულ ყოფაში დამზადებული აჭარული ნაქსოვი ნაწარმისა და მხატვრული ნაქარგობის (სამოსის აქსესუარები, დეკორატიული ნივთები და სხვ.) მასალის რაობის, ქსოვისა და ქარგვის ტექნიკის, ფერის მიღებისა და დეკორის ტრადიციულ ორნამენტთან მსგავსების ხარისხის შესახებ.

საკვლევ ობიექტებს, რომელიც ნივთიერის გარდა მოიცავს ფოტო, აუდიო (ინტერვიუები კულტურული მემკვიდრეობის მატარებლებთან) და ვიდეო მასალას, მეცნიერთა ჯგუფმა თავი მოუყარა 2023 წელს მაღალმთიანი აჭარის სხვადასხვა რეგიონში განხორციელებული ექსპედიციის დროს. თანამედროვე ნაქსოვი და ნაქარგი პროდუქციის კვლევის თვალსაზრისით პარალელურ მასალად გამოყენებულია აჭარის რეგიონულ, კერძო მუზეუმებში დაცული და ყოფაში (ოჯახებში) შემორჩენილი ავთენტური ნივთიერი მასალა.

*Lizi Akhaladze
Akaki Tsereteli State University
Faculty of Technical Engineering
Interior and Textile Design, BA, 4th-year
Supervisor: Academic Doctor- Nato Pailodze
Georgia, Kutaisi*

Adjarian handicraft in modern products

Georgian culture is a unique national treasure in which tradition and modernity are organically combined, and the ability to self-renew is a continuous process. Cultural heritage is a source of raising public awareness, education, thinking and aestheticization, intelligence, spirituality, and economic development of the country and a prerequisite for forming a harmonious society.

The industry revival in Georgia will be significantly facilitated by cooperation with tourism, which is included in the country's priority list. It is quite possible to meet the increased demands of tourists by developing economic activities in one or another field based on local resources and potential. It is necessary to create such types of products that will be on the list of tourists' demands and, at the same time, will show more of our artistic aesthetic taste, entrepreneurial technological knowledge, and experience.

The paper presents a study of the modern aspects of Adjarian needlework, namely weaving, dyeing, embroidery, and ornamentation.

The research aims to bring into scientific circulation information about the quality of the material, weaving and embroidery techniques, color, and the degree of similarity to the traditional ornament of the Adjarian woven products and artistic embroidery (clothing accessories, decorative items, etc.) made in the ethnographic life of the 21st century.

The research objects, which, in addition to material, include photos, audio (interviews with cultural heritage carriers), and video material, were gathered by a group of scientists during an expedition in 2023 in different regions of the mountainous Adjara. From the point of view of the research of modern knitted and embroidered products, the authentic material preserved in private museums of Adjara and preserved in existence (in families) is used as a parallel material.

თეატრმცოდნეობა
Theatre Studies

Daria Zadorozhnia
I. K. Karpenko-Karyi Kyiv National University of Theatre,
Cinema and Television
Department of Theater Studies, PhD, 3rd-year
Supervisor: Doctor of Art Studies, Professor - Maiia Rzhenska
Ukraine, Kyiv

MUSIC IN CONTEMPORARY PERFORMANCES
OF THE UKRAINIAN PUPPET THEATRE

It is shown that music is an integral part of the figurative system of modern performances of the puppet theater of Ukraine, helping to enrich and deepen the audience's impression of the performance. The functions of this component are characterized by creating the right atmosphere, emphasizing the uniqueness of the stage situation in each particular mise-en-scene, and revealing the general idea of the production and the characters' characters. It is emphasized that speech, music, and noise sounds, together with the

scenographic solution and acting, form a unique audiovisual image of the performance, helping to reveal the creative intent of its authors.

The main ways of introducing music into the artistic whole are highlighted: based on originality – the use of existing compositions related to the figurative structure of the performance or author's music created by the composer specifically for a particular performance; based on the nature of the performance – audio recording or live performance.

The author states the prevalence of the first of these methods when the authors of the play choose the musical design from compositions that already exist in the artistic space and correspond to the emotional atmosphere of the performance. Examples are given: “Oscar” (2012), “Thumbelina” (2012), “Why the Elephant Has a Long Nose” (2015), directed by Mikhail Uritsky; “Shake! Hello!” (2017) by Natalia Oreshnikova; “Little Red Riding Hood, or 10 Pies for Grandma” (2021) by Serhiy Bryzhan, and others.

*ანასტასია ჩერნეცოვა
შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
სახელოვნებო მეცნიერების, მედიისა და მენეჯმენტის
ფაკულტეტი
თეატროლოგია, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი- მაია კიკნაძე
საქართველო, თბილისი*

ჩეხოვის „თოლია“ ახალ რეალიებში

ანტონ ჩეხოვი ახალი დრამის უმნიშვნელოვანესი და შეიძლება ითქვას, უმთავრესი წარმომადგენელია, რომელმაც თავისი დრამატურგიით არა მარტო თავის სამშობლოში, არამედ მთელ დასავლურ სამყაროშიც ახალი თეატრი დააბადა.

ჩეხოვი- დრამატურგისთვის საბედისწერო აღმოჩნდა 1898 წლის 17(29) დეკემბერს სამხატვრო თეატრში „თოლიას“ პრემიერა, რომელიც ძალზე წარმატებული აღმოჩნდა. აღნიშნული წარმატება რომ არა, ანტონ ჩეხოვის «თოლია» დიდი ალბათობით, დიდხანს ჩრდილქვეშ იქნებოდა და, რაც არანაკლებ მნიშვნელოვანია - ჩეხოვი არ დაწერდა ისეთ დრამატურგიულ ნამუშევრებს, როგორებიცაა - «სამი და» და «ალუბლის ბაღი».

ჩეხოვის პიესის თითოეული ახალი დადგმა „სამხატვროსთვის“ მხატვრული სიმართლის მიღწევისთვის წინ გადადგმული ნაბიჯი იყო. მაგრამ ისიც არ უნდა

დაგვავიწყდეს, რომ ჩეხოვის დრამატურგის პოპულარიზაციას სწორედ სამხატვრო თეატრმა შეუწყო ხელი.

სამხატვრო თეატრის გასტროლები მსოფლიო მასშტაბით ხელს უწყობდნენ ჩეხოვის დრამატურგის პოპულარიზაციას

სამხატვრო თეატრში არაერთი ქართველი ხელოვანი სწავლობდა, მათ შორის ვალერიან შალიკაშვილი . იგი ქართულ სცენაზე ამკვიდრებდა სამხატვრო თეატრის შემოქმედებით პრინციპებს . ამასთანავე, ჩეხოვის „ალუბლის ბაღის“ გავლენით დაწერა პიესა „გადაჭრილი მუხა“. XX საუკუნეში ქართველმა მაყურებელმა ჩეხოვის პიესების მხოლოდ რამდენიმე ინტერპრეტაცია იხილა.

XXI საუკუნეში, განსაკუთრებით კი პანდემიურ და პოსტ-პანდემიურ პერიოდში ,გეომეტრიული პროგრესიით იდგმება „ახალი დრამის“ დრამები და მათ შორის ჩეხოვის პიესები.

ჩემს მოხსენებაში განსაკუთრებულ ყურადღებას გავამახვილებ ვასო აბაშიძის სახელობის ახალ თეატრში დადგმულ დავით დოიაშვილის „თოლიაზე“ (2022). აღნიშნული სპექტაკლი თვალსაჩინო მაგალითია იმისა, თუ როგორ შეიძლება კლასიკური ნაწარმოები იყოს თანამედროვეობას მორგებული.

რეჟისორს წინ წამოწეული აქვს ორ თაობას შორის მწვავე დაპირისპირება, „ოიდიპოსის კომპლექსის“ გააზრება, ეგზისტენციალური თემების წინა პლანზე წამოწევა, სპექტაკლს საკამათოს და საინტერესოს ხდის.

დავით დოიაშვილის სპექტაკლი ყურადღებას იქცევს, სცენიური სივრცის ათვისების თვალსაზრისითაც, რაც რეჟისორის სხვა დადგმებშიც თვალშისაცემია.

დავით დოიაშვილის ყოველი ახალი ნამუშევარი, მყურებლის ინტერესს იწვევს, ამ მხრივ არც „თოლია“ გამონაკლისი.

*Anastasia Chernetsova
Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University
Faculty of Art Sciences, Media and Management Faculty
Theatre Studies, BA, 4 th year
Supervisor: Associate Professor- Maia Kiknadze
Georgia, Tbilisi*

Anton Chekhov's The Seagull in New Realities

Anton Chekhov is the most important and, one could say, the primary representative of the New Drama, who gave birth to a new theatre in his homeland and the whole Western world.

For Chekhov, the highly successful premiere of The Seagull at the Art Theatre in December 1898, 17(29) proved fateful. Without this success, Anton Chekhov's The Seagull would probably have been overshadowed for

a long time, and, no less significantly, Chekhov would not have written such dramatic works as *The Three Sisters* and *The Cherry Orchard*.

Each new production of Chekhov's play was a step forward in Moscow Art Theatre's achievement of artistic truth. But we should not forget that Moscow Art Theatre contributed to popularizing Chekhov's dramaturgy. Tours of the Moscow Art Theatre around the world helped to popularise Chekhov's dramaturgy.

Several Georgian artists studied at the Moscow Art Theatre, including Valerian Shalikashvili. He established the creative principles of Moscow Art Theatre on the Georgian stage. In addition, under the influence of Chekhov's *The Cherry Orchard*, he wrote the play *Cut Oak*. In the XX century, Georgian audiences saw only a few interpretations of Chekhov's plays.

In the XXI century, especially in the pandemic and post-pandemic era, there has been a geometric increase in the number of New Drama plays being staged, which includes Chekhov's plays. My essay will focus on Davit Doiashvili's *Seagull* (2022), which was staged at the Vaso Abashidze State New Theatre. The director has made the play controversial and exciting by presenting a sharp confrontation between two generations, analyzing the "Oedipus complex," and bringing existential themes to the fore. Davit Doiashvili's play attracts attention in terms of mastery of the scenic space, as seen in the director's other productions. Davit Doiashvili's new works arouse the audience's interest, and "Seagull" is no exception.

ანა სულამანიძე
საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
სახელოვნებო მეცნიერების, მედიისა და მენეჯმენტის
ფაკულტეტი
თეატროლოგია, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი - მაია კიკნაძე

საქართველო, თბილისი

ორი სხვადასხვა რეჟისორის დანახული „მჩაგვრელები და დაჩაგრულები“

XX საუკუნის ბოლოსათვის დიდ ბრიტანეთში რამდენიმე თეატრალური ტენდენცია გამოიკვეთა, მათ შორის იყო, ე. წ. „In-yer-face theatre“ (სახეში მოხლილი თეატრი) რომლის წარმომადგენლებიც გახლავთ: სარა კეინი, მარკ რავენჰილი, ენტონი ნელსონი და ა.შ. ამ დრამატურგთა რიგში მოიხსენიებენ მარტინ მაკდონასაც, რომლის შემოქმედების შეფასების სიუხვე ძალიან ფართოა – შავი კომედია, ფსიქოლოგიური დრამა და სოციალური დედექტივი.

მნიშვნელოვანია დრამატურგის ცხოვრების ისტორიიდან რამდენიმე დეტალი, რადგან მოგვიანებით ყოველივე სწორედ მის შემოქმედებაზე აისახა. მარტინი სწავლობდა კათოლიკურ სკოლაში, თორმეტ წლამდე უაღრესად ღვთისმომშიში ბავშვი იყო. გარდატეხის ასაკში

რელიგიურობას პანკ-როკით გატაცება ჩაენაცვლა. ეს ფაქტი, თითქოს მისი ბიოგრაფიის მხოლოდ უმნიშვნელო ნაწილია, მაგრამ ფაქტია თავს იჩენს მის დრამატურგიაში, მათ შორის ერთ-ერთ ყველაზე ცნობილ და მნიშვნელოვან პიესაში - „ბალიშის კაცუნა“.

„ბალიშის კაცუნა“ მარტინ მაკდონას ცხოვრების ანარეკლია. ქართული თეატრის სცენიდან არაერთხელ გაჟღერდა ირლანდიელი დრამატურგის გვარი, მაგრამ ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ორი აბსოლუტურად განსხვავებული რეჟისორი დაინტერესდა აღნიშნული პიესით. პიესის სირთულე უპირველესად ვლინდება, რომ თავიდან ბოლომდე მიმართულია ბავშვებზე და მათ ფსიქიკაზე. ბავშვზე მოქმედებს თითოეული ნაბიჯი, სიტყვა, თუნდაც ის იყოს მცირეწლოვანი. დავით დოიაშვილი და გეგა გაგნიძე „ბალიშის კაცუნას“ ორ აბსოლუტურად განსხვავებულ ვერსიას გვთავაზობს- თავიანთი დამახასიათებელი ესთეტიკით, გამომსახველობითი საშუალებებით და ა.შ. რეჟისორები ერთსა და იმავე პრობლემაზე სხვადასხვა სასცენო ენით გვესაუბრებიან ისეთ პრობლემებზე, როგორცაა ძალადობა, მსხვერპლი, სისასტიკე, ადამიანის ფიზიკური თუ სულიერი განადგურება და დაკნინება. ყოველივე დამანგრეველზე, რაც საბოლოოდ ტრაგედიას ქმნის. ორივე რეჟისორის აზრი, ერთს ემსახურება: დროა შეიცვალოს

რადაც, რადგან შესაძლებელია იცხოვრო ისე, რომ არც დაჩაგრული იყო და არც მჩაგვრელი. ორივე სპექტაკლი მაყურებელს აფიქრებს - დროა საზოგადოებამ საკუთარ თავს ჰკითხოს თუ რა მიზეზები წარმოქმნის და რას მივყავართ ამგვარ გადაუჭრელ პრობლემამდე.

Ana Sulamanidze
Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University
Faculty of Art Sciences, Media and Management Faculty
Theatre Studies, BA, 4th-year
Supervisor: Associate professor, Doctor of Arts - Maia Kiknadze
Georgia, Batumi

Two versions of Martin McDonagh's interpretation of "The Pillowman"

At the end of the XX century, several theatrical tendencies were outlined. One of them was the so-called "In-yer-face theatre," whose representatives are Sarah Kane, Mark Ravenhill, Anthony Nelson, and so on. Among these playwrights, Martin McDonagh is also mentioned, whose abundance of creative work is very wide: dark humor, comedy, psychological drama, and social detective.

From the playwright's life there are a few essential details, which later on have been also reflected in his work. Martin studied at a Catholic school, and until he was 12 years old, he sincerely believed in God. During his teenage years, an enormous interest in punk rock soon took over the religion. This fact appears to be only a minor part of his biography, but the truth is that this

stage of his life appears in his playwrights, including one of the most famous and vital plays - "The Pillowman",

"The Pillowman" is a reflection of Martin McDonagh's life. From the Georgian theatre stage, the surname of an Irish playwright has been repeatedly voiced, but over the past decade, two completely different directors have expressed interest in this play. The complexity of the play is primarily due to the fact that it is directed at children and their psyche from start to finish. Each step and word included in the play directly reflects on the child, even if he or she is still tiny.

Davit Doiashvili and Gega Gagnidze offer two absolutely different versions of "The Pillowman." - with their characteristic aesthetics, means of expression, etc. The directors discuss the same problems, such as violence, casualties, cruelty, physical or spiritual destruction, and degradation in various stage languages. The play talks about all of the destroying things that ultimately create a tragedy.

Both performances make the viewers think—it's time for the public to ask themselves what causes arise and what leads humanity to such an unsolved problem.

*მართა ბაღდადიშვილი, ნუცა ლამპარაძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო
უნივერსიტეტი
სახვითი, სასცენო და კინო-ტელე ხელოვნების
ფაკულტეტი
სამსახიობო ხელოვნება, ბაკალავრი, I კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - თეიმურაზ კეკელიძე
საქართველო, ბათუმი*

სოფოკლეს ოიდიპოს მეფე ბათუმის დრამატულ თეატრში

ანტიკური ეპოქის ბერძნულ და ქართული კულტურის განვითარება მჭიდროდ არი დაკავშირებული ერთმანეთთან, ამაზე მეტყველებს არქეოლოგიური გათხრების შედეგად მოპოვებული ათასობით არტეფაქტი, ტოპონიმები, მოგზაურთა ჩანაწერები, მითოლოგიური, ფილოსოფიური და ლიტერატურული ტექსტები. სოფოკლეს „ოიდიპოს მეფე“-ში შულტა მიმართავს თებელებს „არცა ასტროსის, არცა ფაზისის მრისხანე ტალღებს არ შეუძლია აღხოცოს ის ბოროტება ნებაყოფლობით დამართებული“.

ქართველთა ინტერესი ანტიკური ბერძნული ცივილიზაციისადმი დღემდე არ განელებულა. შუა საუკუნეებში აღმოსავლეთის რკალში მოქცეული საქართველო კარგავს ურთიერთობას დასავლეთთან. მე-18 საუკუნიდან ძლიერდება ქართველი ხალხის ურთიერთობა დასავლეთ ევროპასთან. ამას

უკავშირდება ინტერესი ანტიკური ბერძნული დრამატურგიისადმი.

მე-20 საუკუნის დასაწყისიდან ქართული თეატრის რეპერტუარში ჩნდება ბერძნული ტრაგედიები, განსაკუთრებული პოპულარობით სარგებლობდა სოფოკლეს დრამა, „ოიდიპოს მეფე“ კი არაერთი ქართული თეატრის საეტაპო სპექტაკლად იქცა.

ბათუმის დრამატულ თეატრში სოფოკლეს „ოიდიპოს მეფე“ მე-20 საუკუნის 40-იან წლებში დაიდგა. სპექტაკლი არჩილ ჩხარტიშვილმა და შალმა ინასარიძემ დადგა, ოიდიპოსის როლს ლევენდარული ქართველი მსახიობი იუსუფ კობალაძე ასრულებდა. ბათუმის თეატრის ეს სპექტაკლი აღიარებული იქნა როგორც არა მარტო ბათუმის, არამედ ქართული თეატრის უდიდეს წარმატება.

*Marta Bagdadishvili, Nutsa Lamparadze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Visual, Stage, and Film-TV Arts
Theatre Art, BA, 1st-year
Supervisor: Professor – Teimuraz Kejeradze
Georgia, Batumi*

„Oedipus the King,, by Sophocles in Batumi Drama Theater

The development of Greek and Georgian culture in the ancient era is closely related to each other, as evidenced by thousands of artifacts, toponyms, traveler's notes, and mythological, philosophical, and literary texts found during archeological excavations. In "Oedipus the King," Shulta turns to Thebes: "Neither the Astros nor the raging waves of Phasis can kill the evil committed voluntarily."

The interest of Georgians in ancient Greek civilization does not fade even today. In the Middle Ages, Georgia, surrounded by the arc of the East, lost its connection with the West. Since the 18th century, the ties of the Georgian people with Western Europe have been strengthened. This is related to the interest in ancient Greek drama.

From the beginning of the 20th century, Greek tragedies appeared in the repertoire of the Georgian theater. The drama of Sophocles was especially popular, and "Oedipus the King" became a landmark performance in many Georgian theatres.

"Oedipus the King" by Sophocles was staged in the Batumi Drama Theater in the 40s of the 20th century. Archil Chkhartishvili and Shalva Inasaridze staged the play. The legendary Georgian actor Iusuf Kobaladze

played Oedipus. This performance of the Batumi theater was recognized as the greatest success in Batumi and the Georgian theater.

Oleksandr Levytskyi
Kyiv National I. K. Karpenko-Karyi University of Theatre,
Cinema, and Television
Faculty of Theater Arts
Performing Arts, Doctor of Arts, 1st-year
Supervisor: Associate Professor -Yuriy Starostin
Ukraine, Kyiv

Preserving the traditions of stage fencing in modern interpretations of classical plays

The essay highlights the importance of preserving fencing scenes in classical works in their modern interpretations. The author emphasizes the significance of teaching and directing students the basics of stage fencing so that they can use this knowledge in their future performances. Calls to safeguard the foundational elements of classical works, as their removal may lead to a loss of essence and identity within the plays themselves.

No matter how fast and diverse modern drama develops, most directors still turn to classical authors. Modern interpretations of the works of these playwrights amaze with the boldness and originality of stage solutions. In these plays, fencing scenes often become an integral component (Royenko, 2007). However, more and more directors choose to avoid these scenes. What could be the reason?

Directors usually fear working with what they don't know. Hence, the next question arises: Should directing students learn the basics of stage fencing? The answer is obvious. Yuriy Starostin emphasizes that stage movement (and stage fencing as a component of stage movement) is a necessary discipline in the training of directors (Starostin, 2019). Knowledge of fencing and fencing skills will explain that fencing on stage is possible and impressive.

It is essential to preserve the critical structural elements of classical works. Let's imagine removing swords and fencing entirely from the play "Cyrano de Bergerac." Then the question arises: is it still Cyrano de Rostand? It's like taking lightsabers away from the Jedi. They would become entirely different stories. Playwrights who have stood the test of time were well aware of why they introduced fencing scenes into their works. Negating these scenes is unethical towards these great dramatists. Therefore, it is essential to prepare both actors and directors to work with such complex yet excellent material.

This preparation is necessary for directors to confidently incorporate fencing into their works and impress the audience with spectacular performances.

Keywords: stage fencing, fencing scenes, training of actor, training of director, modern interpretations (of works).

კინომცოდნეობა

Film Studies

მარიამ ახალკაცი
საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის
ფაკულტეტი
კინომცოდნეობა, დოქტორანტურა, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი- ლელა ოჩიაური
საქართველო, თბილისი

„საზოგადოება - ტრადიცია და ახალი რეალობა ახალ ქართულ კინოში“

საკონფერენციო მოხსენებაში - „საზოგადოება - ტრადიცია და ახალი რეალობა ახალ ქართულ კინოში“ - ვაანალიზებ განსხვავებული მიზეზით, მიზნებითა და ფორმით საზოგადოებრივი ურთიერთობების დამკვიდრებული წესების რღვევის საკითხებს, ამავე საზოგადოების სხვადასხვა ჯგუფისა თუ ცალკეული წარმომადგენლების მხრიდან, მსგავსი თემატიკისა და სხვადასხვა მხატვრული ამოცანითა და ფორმით შექმნილი ქართული ფილმების - გოდერძი ჩოხელის „ცოდვის შვილებისა“ და გიგა ლიკლიკაძის „ღორის“ მაგალითზე.

ლიტერატურასა და კინოში, პარალელური თუ კონტრაპუნქტული ნიმუშების ანალიზის საფუძველზე (ვაჟა-ფშაველას „სტუმარ-მასპინძელი“ და თენგიზ აბულაძის „ვედრება“), განვიხილავ, თუ როგორი იყო და როგორ შეცვალეს დრომ, ვითარებამ, ცხოვრებისეულმა პირობებმა (სოციალური,

პოლიტიკური, მენტალური) ადამიანი, როგორ და რატომ შეიცვალა მისი დამოკიდებულება მსხვერპლის, სუსტის, „სტუმრის“ მიმართ.

ამავე დროს, ექსტრემალურ სიტუაციაშიც კი, „სადაც არ უნდა იყოს ის, როგორც არ უნდა უჭირდეს, როგორც არ უნდა ულხინდეს“, როგორ შეიძლება ადამიანი მაინც დარჩეს ადამიანად და ზნეობრიობის „ტრადიციის“ გამგრძელებლად (ზაზა ურუმუაძის „მანდარინები“, გიორგი ოვაშვილის „გალმა ნაპირი“).

Mariam Akhalkatsi
Shota Rustaveli Theatre and Film State University of Georgia
Faculty of Artistic Sciences, Media and Management
Film Studies, PhD Student, 2nd-year
Supervisor: Professor – Lela Ochiauri
Georgia, Batumi

"Society - Tradition and New Reality in New Georgian Cinema"

In the conference talk "Society - Tradition and New Reality in New Georgian Cinema," - I analyze the issues of breaking the established rules of public relations by different reasons, goals, and forms, on the example of Georgian films created by different groups and individuals of the same society, on the example of Georgian films created with similar themes and various artistic tasks and forms - Goderdzi Chokheli's "Children of Sin" and Giga Liklikadze's "Pig".

In literature and cinema, based on the analysis of parallel or counter-points patterns (Vazha-Pshavela "guest-host" and Tengiz Abuladze's "Supplication"), I will consider what the time, the situation, life conditions

(social, political, mental) changed a person, how and why his attitude towards the victim, the weak, the "guest".

At the same time, even in an extreme situation, "wherever it may be, no matter how hard it may be", how a person can remain a person and an extension of the "tradition" of morality (Zaza Urushadze's "Mandarins", Giorgi Ovashvili's "Across the Shore").

*ნინო ქავთარაძე
საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს
სახელმწიფო უნივერსიტეტი
სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის
ფაკულტეტი
დოქტორანტი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი- ლელა ოჩიაური
საქართველო, თბილისი*

ლიტერატურული ტექსტის ადაპტაცია ვლადიმერ ზარსკის კინოტრილოგიაში

მე-19 საუკუნის ლიტერატურა 1920-იანი წლების ქართული კინოსთვის ერთგვარ „მზა“ მასალას წარმოადგენდა. მე-19 საუკუნის მეფის რუსეთის რეჟიმი გლეხს გაუსაძლის პირობებში ამყოფებდა და ამას გარდა, ის თავადის ან/და მაღალი სოციალური ფენის წარმომადგენლისგანაც იჩაგრებოდა. ცარიზმის და ბოლშევიზმის დაპირისპირების იდეოლოგიურ დისკურსში, 1920-იანი წლების

საბჭოთა კინოში აქცენტი სწორედ კლასობრივი უთანასწორობის კონტექსტში იკვეთებოდა.

ვლადიმერ ბარსკი 1920-იანი წლების პირველ ნახევარში საქართველოში რუსეთიდან ჩამოვიდა და აქტიურად ჩაერთო „სახკინმრეწვის“ კინოწარმოების პროცესში. რუსი კლასიკოსის მიხეილ ლერმონტოვის „ჩვენი დროის გმირი“ (1836-1840) მე-19 საუკუნის კავკასიის რეალობას აღწერს და ბარსკის კინოტრილოგიაც, სწორედ ამ ნაწარმოების მიხედვით იქმნება. „თავადის ასული მერი“ (1926), „ბელა“ (1927) და „მაქსიმ მაქსიმიჩი“ (1927) ზედმიწევნით ზუსტად მიჰყვება ლიტერატურული ტექსტის მაგისტრალურ ხაზს, როგორც ინტერტიტრების და დიალოგების, ისე- დრამატურგიულ დონეზე.

„თავადის ასული მერი“ მე-19 საუკუნის 30-იანი წლების რუსეთის ყოფას აცოცხლებს, მთავარი გმირი პეჩორინისა და დიდგვაროვანი ქალის- მერის სიყვარულის ტრაგიკული ფინალით. „ბელა“ ლერმონტოვის აღნიშნული რომანის ერთ-ერთი ქვეთავის სახელწოდებაა. ვიზუალური და თემატური თვალსაზრისით ცალსახად გამოირჩევა დანარჩენი ორი ნამუშევრისგან. ფილმში აქცენტირებულია მე-19 საუკუნის კავკასიელი ქალის ბედი, და მისი როლი პატრიარქალურ საზოგადოებაში. რეჟისორის მცდელობაც ამკარაა: შექმნას მამაკაცებისგან განაწილების, გაყოფის ობიექტად ქცეული ქალის ფსიქოლოგიური პორტრეტი. ტრილოგიის დასკვნითი ნაწილი „მაქსიმ მაქსიმიჩი“ კავკასიის მთიან ნაწილში

ვითარდება და ტრაგიკული, მელოდრამატული ხაზის ირგვლივ იგება სიუჟეტი.

1920-იანი წლების პირველ ნახევარში ცენტრიდან (რუსეთი) პერიფერიაში (საქართველო) ჩამოსულ რეჟისორებს კავკასიის მიმართ ორიენტალისტური დამოკიდებულება ჰქონდათ. სწორედ ამიტომ, ქართული ტრადიციების ეგზოტიზაცია ფილმებში მაგისტრალურ ტენდენციად დამკვიდრდა.

რამდენად „ზუსტად“ არის რეკონსტრუირებული მე-19 საუკუნის კავკასიის ისტორიული წარსული ბარსკის ტრილოგიაში? როგორ ახდენს რეჟისორი ლიტერატურული ტექსტის ადაპტაციას? შეინიშნება თუ არა მისი, როგორც ავტორის სუბიექტური ინტერპრეტაციის ნიშნები, როგორც დრამატურგიულ ისე ცალკეული პერსონაჟების დონეზე? რა ფორმით იკვეთება ფილმებში რეჟისორის ორიენტალისტური მიდგომა ქალი პერსონაჟების მიმართ? სწორედ ამ საკითხების ანალიზის მცდელობაა აღნიშნული საკონფერენციო ნაშრომი.

Nino Kavtaradze
Shota Rustaveli Theatre and Film Georgia State University
Faculty of Artistic Sciences, Media and Management
PhD student, 2nd-year
Supervisor – professor Lela Ochiauri
Georgia, Tbilisi

Adaptation of the literary text in Vladimir Barsky's film trilogy

The literature of the 19th century was a kind of "ready-made" material for the Georgian cinema of the 1920s. The Russian regime of 19th-century tsarism put the peasants in unbearable conditions; he was also oppressed by the prince(chief) and/or the representative of the highest social class. In the ideological discourse of the confrontation between tsarism and Bolshevism, in the Soviet cinema of the 1920s, the focus was precisely on the context of class inequality.

Vladimir Barski came to Georgia from Russia in the first half of the 1920s and was actively involved in the film production process of "Sakhkinmretsvi". "The Hero of Our Time" (1836-1840) by the Russian classicist Mikhail Lermontov describes the reality of the Caucasus in the 19th century, and Barsky's film trilogy is based on this work." Princess Mary" (1926), "Bela" (1927) and "Maksim Maksimych" (1927) meticulously follow the main line of the literary text, both at the intertitles and dialogues and at the dramaturgical level.

"Princess Mary" reconstructs the life of Russia in the 1930s, with the tragic finale of the love between the main character Pechorin and the noblewoman – Mary." Bela" is the name of one of the subchapters of the said novel by Lermontov. From a visual and thematic point of view, it is uniquely

distinguished from the other two works. The film focuses on the fate of a 19th-century Caucasian woman and her role in a patriarchal society. The director's attempt is also apparent: to create a psychological portrait of a woman who has become an object of division from men. The trilogy's final part, "Maksim Maksimych," takes place in the mountainous part of the Caucasus, and the story revolves around a tragic, melodramatic line.

How "accurately" is the historical past of the 19th-century Caucasus reconstructed in Barsky's trilogy? How does the director adapt the literary text? Are there any signs of his subjective interpretation as an author, both at the dramaturgical level and at the level of individual characters? In what form is the director's orientalist approach to female characters evident in the films? This conference paper attempts to analyze these issues.

*ნინო გოგობერიძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო
უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარული და სოციალური
მეცნიერებების ფაკულტეტი
ხელოვნებათმცოდნეობა, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - ერმილე მესხია
საქართველო, ბათუმი*

ჰოლოკოსტი კინოხელოვნებაში

ჰოლოკოსტი ერთ-ერთი ყველაზე სევდიანი თემა ისტორიაში ჩადენილი ბოროტების. მეორე მსოფლიო ომმა, რომელიც კაცობრიობის ისტორიის უდიდეს ტრაგედიად იქცა,

ათობით ქალაქი გაანადგურა და მილიონობით ადამიანი იმსხვერპლა. ყველა ქვეყანას ომის საკუთარი ისტორია და გმირები ჰყავს, რა თქმა უნდა, კინო ვერ შეძლებდა ასეთი ღრმა დრამატული თემის უგულბეღყოფას, ამიტომ გასაკვირი არაა, რომ კინემატოგრაფები დღემდე ინტერესდებიან ომის თემით და სრულიად განსხვავებულ სიუჟეტებს სთავაზობენ მაყურებელს.

საერთოდაც, არა მხოლოდ ჰოლოკოსტზე გადაღებული ფილმები, არამედ კინემატოგრაფიის შემოქმედების უმეტესი ნაწილი, ჯერ ლიტერატურის სახით ეცნობა მკითხველს და შემდგომ ხდება მისი ფილმად ჩამოყალიბება, რაც, თავისმხრივ, სხვა სირთულეებთანაა დაკავშირებული.

ჰოლოკოსტზე გადაღებული ფილმები, რომელთა შორის საუკეთესოდ „მინდლერის სია“ და „ბიჭი ზოლიან პიჟამაში“ ითვლება, ძალიან მძიმე სანახავია. რობერტო ბენინის ტრაგიკომედია კი, აშკარად განსხვავდება დანარჩენებისგან, რადგან რეჟისორმა საკონცენტრაციო ბანაკშიც მოახერხა იუმორის გრძნობის შენარჩუნება. აღსანიშნავია, ანე ფრანკის დღიური, რომელიც 14 წლის გოგონას და მისი ოჯახის ისტორიას გვიყვება. თინეიჯერი გოგონას დაწერილი დღიური არაერთი სრულმეტრაჟიანი ფილმის საფუძველი გახდა.

ეს უნიკალური შედეგები და კიდევ მრავალი სხვა, რომლებიც სხვადასხვა სიუჟეტის საშუალებით გვიყვებიან, ერთიდაიგივე თემას, რომელიც ნებისმიერ ჟანრში იქნება ეს ტრაგიკომედია, მელოდრამა, მძაფრსიუჟეტოანი და ასე შემდეგ,

ერთნაირად დრამატულად და მძიმედ აღსაქმელია. ერთია როგორია რეალობა და მეორეა თუ როგორ აღვიქვამთ ჩვენ მას, ფილმები კი გვეხმარება იმ სასტიკი რეალობის აღქმაში, რომელშიც არც თუ ისე დიდი ხნის წინ ჩვენმა წინაპრებმა იცხოვრეს.

Nino Gogiberidze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
Art Criticism, BA, 2nd-year
Supervisor: Professor-Ermile Meskhia
Georgia, Batumi

Holocaust in film art

The Holocaust is one of the most sorrowful topics of evil in history. The Second World War, which became the biggest tragedy in human history, destroyed dozens of cities and killed millions of people. Every country has its own history and heroes of war; of course, cinema cannot ignore such a resounding dramatic theme, so it is not surprising that cinematographers are still interested in the theme of war and offer entirely different stories to the audience.

Predominantly, not only films made about the Holocaust but also most cinematographic creations are first introduced to the reader in the form of literature and then transformed into a film, which, in turn, is associated with other difficulties.

Holocaust films, the best of which are Schindler's List and The Boy in the Striped Pajamas, are very hard to watch. Roberto Benigni's tragicomedy is clearly different from the others because the director managed to keep his sense of humor even in the concentration camp. Anne Frank's diary is worth mentioning, which tells the story of a 14-year-old girl and her family. The diary written by a teenage girl has become the basis of several full-length films.

These unique masterpieces and many others tell us, through different stories, the same theme, which is equally dramatic and hard to grasp in any genre, be it tragicomedy, melodrama, thriller, and so on. One thing is what reality is, and another is how we perceive it, and movies help us perceive the cruel reality in which our ancestors lived not so long ago.

Parvana Hasanova
Azerbaijan State University of Culture and Arts
Faculty of Audiovisual Art
Cinema, TV and other Screen Arts, PhD Student, 2nd-year
Supervisor: PhD, professor - Rafiq Guliyev
Baku, Azerbaijan

**Cinematic chronicles: A journey through the rich heritage of
Azerbaijani cinema.**

Azerbaijan cinematography was founded in 1898 and developed rapidly. Aleksandr Michon, a photographer of Jewish origin working in Baku, shot his first scenes in this city. His documentaries, such as "Fire in Bibiheybat oil fields" and "Oil Fountain in Balakhani," laid the foundation of

Azerbaijani cinema. Benefiting from the achievements of world cinema, the Azerbaijani cinema, which would revive national themes on the screen, was on the verge of successful searches (Guliyev.R. 2009, 62).

As a part of the Soviet country, the cinematography of Azerbaijan could not stay out of the regime's influence. The Bolsheviks, who used cinema as a powerful influence on the masses, strengthened control over cinema. In the 1960s-1970s, training of national personnel was one of the main tasks. A group of Azerbaijani screenwriters, directors, cinematographers, and actors such as H.Seyidbeyli, H.Seyidzade, and T.Taghizade studied in Moscow and returned to their homeland and created unforgettable screen works that were different from the previous screen works of course, considered as an all-Union and world-wide phenomenon. ("Gobustan" 1987. No. 4).

In the 90s, against the backdrop of political upheaval in the country, cinema experienced a period of crisis. Despite the difficult conditions, filmmakers such as R. Ibrahimbeyov, O. Mirgasimov, R. Ochagov, E. Guliyev, and V. Mustafayev continued to fight for the survival of cinema. "In One Southern City," "All for the Best," "Hotel Room," "Hostage," "Good Morning Angel," and other films were created in that period, and the Azerbaijani cinema, which never stops the struggle for progress, has achieved world level.

Konul Sarkarnamazova
Azerbaijan State University of Culture and Arts
Faculty of Audiovisual Art
Cinema, TV and Other Screen Arts, Ph.D. Student
Supervisor: Professor - Gulu Maharramli
Baku, Azerbaijan

Documentary films as an operational and analytical information function

Cinematography in Azerbaijan was created and developed mainly during the Soviet period. The development of the production of motion pictures in our republic created the basis for the formation of film studies. Azerbaijani film studies have developed in two directions. Fiction and documentary films and articles have been written about these two directions. The documentary film is a method of conveying to the audience the documentary facts collected due to various studies on a specific topic. The basis of world cinema began with documentary-chronic footage. [A.D.A.I.A fund 656 p.1. v. 6]

"The Fall of the Romanov Dynasty", "The Great Road" (1927), "The Russia of Nicholas II and Leo Tolstoy" (1928) and "Turkey on the Rise" (1937), completed by the Turkish director K. N. Chakus, who gave a new meaning to the newsreel Usfir Ilinichna Shub's documentary film "Beyond Araz" which was made by Usfir Ilinichna Shub as a director based on his own script in 1947 brought to the screen a historical stage that would later raise many questions. [Ayдын Dadashov, "Xalq Gazeti", August 25, 2009]

In Armenia, Georgia, Uzbekistan, Turkmenistan, Belarus, Ukraine and other brotherly republics, this measure has already been implemented and

has given excellent results. But for some reason, this important issue remains unresolved in Azerbaijan. Why?" [Nariman Abdulrahmanli "Open word", March 14, 1991] The voice of the old film director Mikayil Mikayilov, who addressed the readers with his question, was not heard either.

Kaldybekova Turlen
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Faculty of Film and TV
Feature Film Directing, BA, 1st-year
Supervisor: Kanzharkul Turemuratova
Kazakhstan, Almaty

Cinema studies: modern cinematography of Kazakhstan

The first steps towards creating Kazakh cinematography occurred in 1925 when a chronicle filming of the V Congress of Soviets of the Republic was carried out. Over 40 full-length and 10 short documentaries were produced. The documentary film industry carried a critical ideological load and was formed from a state position: political agitation, success, education, etcetera.

Since then, Kazakhstan's cinema has not been limited to the and annually supplies many original films by independent authors.

In 2001, Nariman Turebayev, a graduate of the Kazakh National Academy of Arts, presented the short film *Antiromanticism* in the "Young Cinema Festival" program. In 2013-2014, Academy graduates Emir Baigazin and Adilkhan Erzhano, with their films "Harmony Lessons" and "Masters," began a new stage in the development of Kazakh cinema, raising pressing social issues of public life.

In recent years, Kazakhstan's cinema has experienced an unprecedented rise. Films by directors such as Akan Sataev, Askar Uzabaev, Yernar Nurgaliev, and Adil Khan Erzhanov win prizes at leading international film festivals and are successful at the box office. These films are of various genres, from action films about the 1990s and heavy dramas about domestic violence to neo-western and post-ironic road movies.

Aisha Aldakeyeva
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Faculty of Film and TV
Feature Film Directing, BA, 2nd year
Supervisor: Kanzharkul Turemuratovac
Kazakhstan, Almaty

Cinema Studies: unveiling the art of storytelling

Cinema studies is a dynamic field of academic exploration that delves into the intricacies of filmmaking and analyzes the art and craft of visual storytelling. This interdisciplinary discipline combines elements of art, literature, history, and cultural studies to comprehensively understand the cinematic medium.

At its core, cinema studies unravel the layers of meaning embedded in films. It goes beyond merely appreciating movies as entertainment, elevating them to a form of art that reflects and shapes societal norms, cultural values, and individual perspectives. Students in cinema studies embark on a journey to dissect the language of cinema – understanding the impact of

cinematography, editing, sound design, and narrative structure on the viewer's experience.

Moreover, cinema studies place films within their historical and cultural contexts, highlighting the medium's evolution over time. From the pioneering works of the silent era to the contemporary digital age, the discipline traces the technological advancements and societal shifts that have influenced cinematic expression.

This academic field cultivates critical thinking and nurtures creativity. It encourages students to engage in filmmaking practices, allowing them to translate theoretical knowledge into practical skills. Through hands-on experiences, aspiring cineastes learn the nuances of scriptwriting, directing, and editing, gaining a holistic perspective on the filmmaking process.

In conclusion, cinema studies is an invaluable discipline that unveils the magic of visual storytelling. It equips students with the tools to analyze, appreciate, and contribute to the rich tapestry of cinematic art. By bridging the gap between theory and practice, cinema studies foster a profound appreciation for film's transformative power in shaping our understanding of the world.

მუსიკისმცოდნეობა

Music Studies

თეონა უგულავა
თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო
კონსერვატორია
კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი
სადოქტორო პროგრამა - "სამუსიკისმცოდნეო კვლევები"
ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი- თამარ ჩხეიძე
საქართველო, თბილისი

ქართული ტრადიციული (ხალხური და პროფესიული)

მუსიკალური აზროვნების თავისებურებების გარდასახვა ნიკო
სულხანიშვილის და იოსებ კეჭყაძის საგუნდო თხზულებებში

ქართული ეროვნული მუსიკალური კულტურა, მრავალხმიანობის მყარ, მრავალსაუკუნოვან ტრადიციაზე დგას. მრავალხმიანობა ქართული ტრადიციული მუსიკის (ხალხური და პროფესიული) იმანენტურ თვისებას წარმოადგენს. იგი ერთის მხრივ ძველი ფოლკლორული და პროფესიული მუსიკის მახასიათებელია, რომელიც უმნიშვნელოვანესი მასაზრდოებელი ხდება ახალი პროფესიული მუსიკის ფორმირებაში. საუკუნეების მანძილზე ხალხურ მუსიკაში გლეხკაცის ყოფიერება აისახა, ხოლო უძველესი სამონასტრო წიალიდან პროფესიული მუსიკის ტრადიცია აღმოცენდა. მდიდარმა მრავალფეროვანმა ტრადიციებმა მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ახალი ქართული პროფესიული მუსიკის ფორმირებაში. მრავალსაუკუნოვანმა მრავალხმიანმა

მდგრად ეტაპობრივად საგუნდო კოლექტივების ჩამოყალიბებას შეუწყო ხელი. ეს მახასიათებელი გახდა განმსაზღვრელი ახალ ქართულ პროფესიულ მუსიკაში საგუნდო ხელოვნების შემდგომი განვითარებისა.

ეროვნული კულტურის ზეგავლენას სხვადასხვა თაობის კომპოზიტორები განსხვავებულად განიცდიან. მათი საკომპოზიციო სტილის ფორმირებაში ეროვნული ფესვები იმდენად ღრმა კვალს ტოვებს, რომ სხვადასხვა ასპექტში შეიძლება იყოს ასახული ეს ყოველივე, მათ შორის მუსიკალური ენის, ფორმაქმნადობის, ჟანრული საწყისის თუ სხვ.

ნიკო სულხანიშვილი და იოსებ კეჭყამაძე ქართული საგუნდო მუსიკის ისტორიაში ორი უმნიშვნელოვანესი ფიგურაა. სწორედ მათ უზადო ღვაწლთანაა დაკავშირებული სხვადასხვა ეტაპზე, განვითარების სხვადასხვა გზებით მიღწეული საგუნდო ხელოვნების ევოლუცია. საინტერესოა ტრადიციისა და ნოვაციის ფენომენი ორივე კომპოზიტორთა შემოქმედებით გზაზე. მათი კავშირი ეროვნულ ტრადიციულ მუსიკალურ ფესვებთან სხვადასხვა ისტორიულ და ეპოქალურ მოცემულობასთანაა დაკავშირებული. შესაბამისად ტრადიციული მუსიკალური აზროვნების გამოვლინება მათ შემოქმედებაში განსხვავებულია, რაც მათ საკომპოზიტორო სტილში მკაფიოდ ჩანს.

Teona Ugulava
Tbilisi Vano Sarajishvili State Conservatoire
Faculty of Composition and Musicology
PhD program in Musicological Studies
Supervisor: Professor – Tamar Chkheidze
Georgia, Tbilisi

**The transformation of the Georgian traditional musical peculiarities
appearing in the choral compositions of Niko Sulkhaniashvili and Ioseb
Kechakmadze**

The Georgian national musical culture stands on a centuries-old solid polyphonic tradition. Polyphony is an immanent feature of the Georgian traditional music. It is a trait of the old folk and professional music, which contributes to the growth of the new professional music. For centuries, folk music represented the peasants' living, and the professional music tradition emerged from ancient monastic roots. Rich, diverse traditions have contributed significantly to the formation of the new Georgian professional music. Centuries-old polyphonic singing gradually contributed to the formation of choral collectives. This characteristic became a defining feature of the new Georgian professional music in developing choral art. Composers of different generations are influenced by the national culture differently. In the formation of their compositional style, national roots leave traces so deep that they can be seen in different aspects, including musical language, form creation, genre origin etc. Niko Sulkhaniashvili and Ioseb Kechakmadze are two extremely important figures in the history of Georgian choral music. Precisely because of their contribution, the evolution of choral music progressed during different periods through different ways of development. There is considerable interest in exploring the phenomenon of tradition and innovation, which appears in the creative path of both composers. Their

connection with national traditional music roots relates to historical and epochal circumstances.

*ანა სტროგანოვა
თბილისის ვანო სარაჯიშვილის სახელობის სახელმწიფო
კონსერვატორია
კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი
მუსიკის თეორია, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელი: პროფესორი - მარია ნადარეიშვილი
საქართველო, თბილისი*

ტემპის პრობლემა რენესანსის მესებში „L’homme arme“

XX საუკუნის მეორე ნახევრიდან მოყოლებული მუსიკის თეორეტიკოსთა განსაკუთრებით დიდ ყურადღებას იპყრობს შუა საუკუნეებისა და რენესანსის მუსიკალური ხელოვნება. ადრეული პერიოდის მუსიკით დაინტერესება გახდა მუსიკალური ნაწარმოების სტილისტურად სწორი ანალიზისა და შესრულების საკითხის წინ წამოწევის ერთ-ერთი მაპროვოცირებელი. ასეთი შინაარსის სტატიებს ვხვდებით ისეთი გამოჩენილი მუსიკისმცოდნეების ავტორობით, როგორებიც არიან მ. ბენტი, პ. შუბერტი, ფ. ბრეტი და ლ. თრეიტლერი.

მუსიკალური ნაწარმოების სტილისტურად სწორი ანალიზის ან შესრულების მისაღწევად ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი

ფაქტორია სწორი ტემპის შერჩევა. მუსიკალური ხელოვნების ეს, ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი, გამომსახველობითი ხერხი უდიდეს გავლენას ახდენს ნაწარმოების ხასიათზე, ხანგრძლივობაზე, მსმენელის მიერ მუსიკალური აზრის აღქმასა და გააზრებაზე. რენესანსის პერიოდის ნაწარმოებში ტემპთან დაკავშირებული დასკვნების გამოტანა გარკვეულ სირთულეებს უკავშირდება: ნოტაციაში ჯერ კიდევ არ გვაქვს ტემპის ზუსტი განმსაზღვრელი აღნიშვნები; განსხვავებულ ხმებს ხშირად სხვადასხვა მენზურალური ნიშანი გააჩნიათ, რაც „ზომის“ განმსაზღვრელი ნიშნის შედარებით ხასიათზე მეტყველებს; არ არსებობს ფიქსირებული გრძლიობა - ყველა ბგერის გრძლიობა ამა თუ იმ ნაწარმოებში რიგი ფაქტორებითაა განპირობებული (მენზურალური ნიშანი, წინა და შემდგომი გრძლიობები).

მიუხედავად ამისა, სახეზეა კრიტიკული სტატიები, რომლებშიც ადრეული პერიოდის ნაწარმოების ჩანაწერებში ტემპის შერჩევის საკითხი არის განხილული. ასეთია რ. შერის სტატია (R. Sherr, 1991), რომელიც ტემპის დადგენის კატეგორიებად, ჟოსკენის „L’homme arme“ მესების მაგალითზე, მენზურალურ ნიშანსა და ვერბალურ მითითებებს გამოყოფს.

კვლევის მიზანია დავადგინოთ რა როლს თამაშობს ტემპი „შეიარაღებული კაცის“ მესებში და არის თუ არა ნაწილებს შორის ტემპის ცვლილებების კანონზომიერება. მოხსენებაში კონკრეტულ სანოტო ნიმუშებზე დაყრდნობით გამოვყოფთ რა ხერხებით

მიუთითებს კომპოზიტორი ტემპს და რითი არის განპირობებული ტემპის ცვლილება.

Ana Stroganova
Tbilisi Vano Sarajishvili State Conservatoire
Faculty of Composition and Musicology
Music Theory, BA, 4th-year
Supervisor: Professor - Marika NadareiSvili
Georgia, Tbilisi

The problem of Tempo in Renaissance masses „L’homme arme“

Since the second half of the 20th century, music theorists have been paying particular attention to the music of the Middle Ages and the Renaissance. Interest in early-period music became one of the provocateurs for bringing forward the issue of stylistically correct analysis and performance of musical works. This issue is widely discussed by renowned musicologists, such as M. Bent, P. Schubert, F. Brett, and L. Treitler.

One of the essential aspects of stylistically correct analysis or performance is choosing the right tempo. This, one of the most essential expressive methods of musical art, dramatically influences the character, duration of the work, and the listener's perception and understanding of the music material. Making conclusions related to the tempo in the music of the Renaissance period is faced with specific difficulties: the notation does not entail the exact defining markings of the tempo; different voices often have different mensural signs, which indicates the relative nature of the "measure" determining sign; there is no fixed duration - the duration of all notes in one

or another piece is determined by many factors (mensural sign, preceding and following durations).

Nevertheless, some critical articles discuss the issue of tempo selection in recordings of early works. One such article is by R. Sherr (R. Sherr, 1991), which examines mensural signs and verbal cues as tempo-determining categories.

The study aims to determine the role tempo plays in the " L'homme arme " Masses and whether there is regularity in tempo changes between sections. Based on specific notation samples, we will highlight the ways in which the composer indicates the tempo and the reason behind the tempo change in the report.

Arshat Sharip
Kurmangazy Kazakh National Conservatory
Conducting, MA
Supervisor: Associate Professor -Begembetova Galiya Zainakulovna
Kazakhstan, Almaty

The problem of conducting practice using the example of Felix Mendelssohn's Concerto for Violin, Piano, and Orchestra

The article examines the fundamental aspects of conducting as a form of musical performance activity. The author explores the concept of conducting interpretation through their own practice of performing F. Mendelssohn's Concerto for Violin, Piano, and Orchestra. Drawing on the basic tenets of conducting interpretation, the author presents various approaches to solving performance issues, with particular emphasis on aspects such as the dynamic characteristics of the score, consideration of nuances within individual orchestral sections, and ensemble communication.

Janelle Safiyeva
Kurmangazy Kazakh National Conservatory
Faculty of Musicology, Art Management and Social and
Humanitarian Disciplines
Music Studies, MA, 2nd-year
Supervisor: Associate professor- Koilybayeva Marlena
Tastemirovna
Kazakhstan, Almaty

**National Identity in Popular Music of Kazakhstan: Experience
of Batyr Lab 2023**

The article deals with the theme of national identity in the popular music of Kazakhstan through the example of the residency for musicians and composers from Central Asia, «Batyr Lab,» organized by the Batyrkhan Shukenov Foundation. Today, due to global and local reasons, this topic seems to be highly relevant, which is especially acute in the countries of the post-Soviet region. The most pronounced public need for national self-determination in Kazakhstan is manifested by pop culture. Rejecting the Frankfurt criticism of the cultural industry, Kazakhstani representatives of popular music create meanings and reference points that bring spiritual enlightenment and enrichment. This article aims to comprehend and analyze the works of the winners of the «Batyr Lab» 2023 project from the position of national identity. Sociological, cultural, and musicological methods are applied to study the set topic. By means of the method of analysis and processing of information, an idea of the current state of socio-cultural processes in Kazakhstan, where national identity acquires a vital position, is formed. Comparative and typological methods are used to differentiate the musical material, and the semiotic method allows for deciphering the sign system of the selected works of the following authors – Adilbek Kairolla,

Nurbek Yelemesov, Daria Spivakova, Yedige Nesipbek, Arshat Kairolla. The critical concept that allowed synthesizing the selected approaches is New Musicology. The study results emphasize the increasing trend of national identity reflection in Kazakhstan's contemporary music. Musicians of different genres actively address this topic, which becomes an essential indicator of the relevance of national identity in Kazakhstan's contemporary art and culture.

*Nur Abilkassym
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Faculty of Cinema and TV
Audio Production, BA, 2nd year
Supervisor: Senior lecturer -Zhanar Sultankyzy
Almaty, Kazakhstan*

Synesthesia as an artistic method in sound production

Music has had a powerful effect on human beings at all times of its existence. It is capable of doing a variety of things: reflecting the environment and at the same time influencing it, morally influencing and educating people, revealing psychological aspects, creating a catharsis effect, improving memory, increasing stamina when performing tasks, influencing mood, reducing anxiety, and much more.

Most people cannot see colors when they read books or listen to music. But there are people who can. They are called synesthetes.

Synesthesia is a condition in which information intended to stimulate one of your sensory areas stimulates another sensory area. For example,

sound can evoke color sensations. Synesthesia is not just a special state; it emphasizes the individuality of each synesthete's subjective perception of music, which is an extremely important aspect in the creative process.

It's proven, that synesthetes have unique and special sensual attitude to reality. This helps them to create innovations, often unusual from the point of view of other people.

As for the situation in Kazakhstan, synesthesia is not widely recognized in the works of national researchers for various reasons. As a result of the author's search for information about it, it was revealed that this phenomenon is often treated as a "quirk" or even an eccentricity with little practical significance.

*Yernazar Gimarat
Kurmangazy Kazakh National Conservatory
Faculty of Instrumental Performance
Art History, MA, 2nd year
Supervisor: Professor - Abdrakhman Gulnar
Kazakhstan, Almaty*

E. Kogan's work in the cultural space of Eurasia

Eva Kogan, an outstanding pianist, teacher, and composer, has left an indescribable mark on the history of piano music in Kazakhstan. Over 33 years of teaching in the specialization class, E. Kogan graduated from more than 50 musicians, including professors, honored artists, and laureates of prestigious competitions. Her talent was not limited only to the performing territory – E. B. Kogan is also a composer, the creator of works characterized by lyricism and optimism.

Actively participating in musical and social life, E. Kogan organized concerts, festivals, and competitions, contributing to the expansion of the

cultural borders of the republic. She raised the level of pianists to the standard of the United Kingdom, striving to reveal and convey live content to listeners. Her methodological guidelines, focused on developing technical skills and creative individuality, became the methods of the piano school system in Kazakhstan.

Together with her husband, composer Anatoly Bychkov, Eva Kogan created piano works, including «12 piano pieces on Kazakh themes», written primarily for children. Her compositions are characterized by democracy, sincerity, and the use of Kazakh melodies.

The memory of Eva Kogan lives on in various projects dedicated to her work, such as the International Instrumental Performance «Kogan Competition» and the International Piano Music Festival «Kazakh Piano Fest». Her influence on the piano school republic also led to the opening of the piano cabinet named after E. Kogan at the Kurmangazy Kazakh National Conservatory. Thus, E. Kogan became not only a world-class pianist but also a true patriot of Kazakhstan, who made an indelible contribution to the development of musical culture.

მედია

Media

*მაკა ბასილიძე
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
საერთაშორისო ურთიერთობები, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელი: აკადემიური ასისტენტი - ეკატერინე ჭალაგანიძე
თბილისი, საქართველო*

მედიის როლი თანამედროვე საზოგადოების ჩამოყალიბებაში

საზოგადოების პროგრესი დაკავშირებულია ახალი, თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებასთან, მედიაც ტექნოლოგიების გამოყენების გზით ადამიანებს შორის ინფორმაციის გადაცემას ემსახურება, შესაბამისად დროთა განმავლობაში ტექნოლოგიურმა განვითარებამ კომუნიკაცია ახალ, სრულყოფილ ეტაპზე აიყვანა, რაც შეიძლება საზოგადოების უდიდეს მიღწევადაც მივიჩნიოთ. ადამიანები უძველესი დროიდან ცდილობდნენ ინფორმაციის გავრცელების გზების პოვნას მაგ: ისინი გამოქვაბულის კედლებზე ხატავდნენ, შეტყობინებებს კვამლის დახმარებით გადასცემდნენ და ა.შ. ბუნებრივია, ზემოთ ჩამოთვლილი ხერხები არც ისე ეფექტური იყო.

შემდეგ ეტაპზე კომუნიკაცია სოციალური სისტემის მთავარი კომპონენტი გახდა ეს დაახლოებით XV საუკუნეში მოხდა, შემდეგ ინფორმაციის გავრცელება შედარებით დაიხვეწა და ტექნოლოგიების რამოდენიმე საფეხურით განვითარებამ შესაძლებელი გახადა საზოგადოების ახალ ეტაპზე გადაყვანა. დაახლოებით XVII საუკუნის დასაწყისში სტრასბურგში დაიბეჭდა პირველი ყოველკვირეული გაზეთი, საქართველოში კი პირველი

გაზეთი 1819 წელს გამოიცა და მას “საქართველოს გაზეთი,, ერქვა. XIX საუკუნიდან კომუნიკაცია იძენს მასობრივ სახეს და საზოგადოების განვითარებაში მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს. XX საუკუნის დასაწყისში კაცობრიობამ მედიას აჩუქა რადიო, მოგვიანებით ტელევიზია, საუკუნის მიწურულს კი გაჩნდა ინტერნეტი, რომელიც ახლა ყველა ჩვენთაგანის ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია. მასმედია უდიდეს ზემოქმედებას ახდენს ჩვენი მსოფლმხედველობისა და პოზიციების ჩამოყალიბებაზე. ეს ხდება არა იმდენად ჩვენს პოზიციებზე მათი სპეციფიკური ზემოქმედების გამო, არამედ რამდენადაც ისინი იქცნენ იმ ცოდნის მოპოვების საშუალებებად, რომლებზეც დამოკიდებულია საზოგადოებრივი ცხოვრება და დღეს თანამედროვე ინფორმაციული გარემო საკმაოდ კომპლექსურია. ამ რეალობაში სიტყვებს, ტერმინებსა და განმარტებებს განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. 21-ე საუკუნეში ტექნოლოგიურმა განვითარებამ, განსაკუთრებით, სოციალური მედიის პოპულარიზაციამ მისი მიმოცვლის ტემპი შეცვალა. ინფორმაციის შექმნა და საზოგადოებამდე მიწოდება აღარ არის მხოლოდ ტრადიციული მედიის ფუნქცია. თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით ადამიანს ეძლევა შესაძლებლობა მუდმივად გაეცნოს სიახლეებს და თავისი საქმიანობა უფრო სრულყოფილი და მასშტაბური გახადოს.

საკვანძო სიტყვები: კომუნიკაცია, თანამედროვე მედიის ივრცე, მედიის როლი თანამედროვე საზოგადოების განვითარებაში

Maka Basilidze
Caucasus International University
Faculty of Social and Humanitarian Sciences
International Relations, BA, 4th year
Supervisor: Academic Assistant -Ekaterine Tchalaganidze
Georgia, Tbilisi

The role of media in shaping modern society

The progress of society is related to the use of new, modern technologies, and the media serves to transfer information between people through the use of technologies; accordingly, over time, technological development has brought communication to a new, perfect stage, which can be considered the most outstanding achievement of society. Since ancient times, people have tried to find ways to spread information; for example, they painted on cave walls, transmitted messages with the help of smoke, etc. Naturally, the above methods were not very effective.

At the next stage, communication became the main component of the social system; this happened around the 15th century, when the dissemination of information was relatively improved, and the development of technologies with several stages made it possible to move society to a new stage. Around the beginning of the 17th century, the first weekly newspaper was printed in Strasbourg, and the first newspaper in Georgia was published in 1819 and was called the "Georgian newspaper." Since the 19th century, communication has taken on a mass form and significantly contributed to society's development. At the beginning of the 20th century, humanity gave the media radio and later television, and at the end of the century, the Internet appeared, which is now an integral part of all of our lives. The mass media has a significant influence on the formation of our worldviews and positions. This

happens not so much because of their specific impact on our positions but to the extent that they have become a means of obtaining knowledge on which public life depends, and today, the modern information environment is quite complex. In this reality, words, terms, and definitions are essential. In the 21st century, technological developments, especially the popularization of social media, have changed the pace of its exchange. Creating and delivering information to the public is no longer just a function of traditional media. By using modern technologies, people are given the opportunity to constantly get to know the news and make their activities complete and more large-scale.

Keywords: communication, modern media space, the role of media in the development of modern society.

*თათია კოკობინაძე
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
ჟურნალისტიკა, ბაკალავრი, II კურსი
ხელმძღვანელი: ასოცირებული პროფესორი- ნინო ჭალაგანიძე
საქართველო, თბილისი*

რეგიონული საინფორმაციო სამსახურის გამოწვევები
(საზოგადოებრივი მაუწყებლის აჭარის ტელევიზიის
საინფორმაციო პროგრამა „მაცნეს“ მაგალითზე)

ქართულმა ჟურნალისტიკამ განვითარების რთული
რამდენიმე ეტაპი განვლო. ყველაზე შთამბეჭდავი გარდასახვა მაინც

სატელევიზიო ეპოქის დასაწყისს უკავშირდება, როცა დევიდ სარნოვამ ამცნო ყველას, რომ „ახლა ბერას გამოსახულებაც დაემატებოდა“. თავისი არსით, საინფორმაციო გამოშვება ერთ-ერთი გამორჩეულად ობიექტური გადაცემაა, რომელიც გაჯერებულია უტყუარი ფაქტებით და შესაძლებელია ინფორმაციის მიუკერძოებლად მიღება, რაშიც დიდ წვლილს ის გუნდი თამაშობს, რომელიც ვალდებულია, საზოგადოებას ახალი ამბები პლურალისტულად მიაწოდოს.

კვლევის აქტუალურობა მეტწილად რეგიონული მედიის პრობლემატიკას უკავშირდება, რომელიც ადგილობრივ დონეზე დისკუსიის წარმართვის კუთხით მნიშვნელოვან როლს ასრულებს.

მედიის დამოუკიდებლობა და თვითცენზურა, მიუკერძოებელი ინფორმაცია, ახალი ამბების საჯაროობა და ხელმისაწვდომობა, ფინანსური სიმწირე და არაპროფესიონალიზმი - ეს ის პრობლემებია, რომლებიც დღეს საქართველოში მედიის წინაშე დგას.

საინტერესოა, რა მოლოდინი აქვს საზოგადოებას მედიის მიმართ, როგორ უნდა დააკმაყოფილოს რეგიონულმა მედიამ თავისი მაყურებლის ინტერესები და გახადოს კონტენტი საინტერესო, - ეს იმ საკითხთა მცირე ჩამონათვალია, რომელთა შესახებაც მსჯელობა ნაშრომში იშლება.

მნიშვნელოვანია, რომ კვლევის ობიექტი ტელეკომპანია აჭარის ტელევიზიის ცენტრალური არხის სამართალმემკვიდრეა და 1987 წლიდან მოღვაწეობს. საინფორმაციო გამოშვება „მაცნე“ ყოველ დღე რამდენჯერმე გადის ეთერში, რამაც მსუყე ნიადაგი შექმნა მასზე დეტალური დაკვირვებისთვის. ნაშრომში გამოყენებულია კონტენტ-ანალიზის რაოდენობრივი და თვისებრივი მეთოდები.

ჰიპოთეზა გამართლდა და დავინახეთ რა რეალური გამოწვევის წინაშეა რეგიონული ტელევიზია და როგორ ახერხებს ფეხი აუწყოს ქართული მედიის ოქროს სტანდარტებით გათვალისწინებულ მუშაობის პრინციპს.

*Tatia Kokobinadze
Caucasus International University
Faculty of Social and Human Sciences
Journalism, BA, 2nd year
Supervisor: Associate Professor, Doctor of Journalism- Nino
Chalaganidze*

Challenges of the regional information service (on the example of the news program "Herald" of the Public Broadcaster Adjara Television)

Journalism started important stages of development when Davit Sarnova told everyone that "now the image will be added to the voice". According to the result of our research the news content is objective, with unbiased information and a team that transmits this information pluralistically.

The research's relevance concerns the problems of the regional channel media. The media's impartiality, lack of funds, and unprofessionalism are the problems faced by the media in Georgia.

It is interesting to see what the public's expectations are for the media and how the regional media should satisfy the interests of its viewers and make the content enjoyable. It is essential that the object of the research is the Adjara television company, which has been operating since 1987. The news release of this channel, "Herald," is broadcast several times a day and enables us to conduct detailed research. Quantitative and qualitative methods of content analysis are used in the paper.

The hypothesis was justified, and we could observe what real challenge regional television faces and how it can protect the principle of work provided by the golden standards of the Georgian media.

*გურამ ლილუაშვილი
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
საერთაშორისო ურთიერთობები, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელები: პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორი
აკადემიური ასისტენტი-გიორგი ფარეშაშვილი
აკადემიური ასისტენტი-ეკატერინე ჭალაგანიძე
საქართველო, თბილისი*

დეზინფორმაციისა და პროპაგანდის ხელშემშლელი როლი საქართველოს ევროკავშირში ინტეგრაციის გზაზე

დეზინფორმაცია, გამოგონილი ახალი ამბები და საზოგადოების აზრით მანიპულირების მცდელობები, შეიძლება ითქვას, ყველა ეპოქაში არსებობდა, თუმცა, თანამედროვე სამყაროში ინფორმაციის გავრცელების გამარტივებამ ეს პრობლემა ბევრად უფრო მწვავედ წარმოაჩინა. პროპაგანდა კომუნიკაციის ფორმაა, რომელიც ფაქტების სელექციური შერჩევით ან გაყალბებით სისტემატურად და მიზანმიმართულად პროპაგანდისტისთვის სასურველი შედეგის მიღებასა და საზოგადოებრივ აზრზე გავლენის მოხდენას ისახავს მიზნად.

პროპაგანდისაგან განსხვავებით, დარწმუნების მეთოდი უფრო ინტერაქციულია და ცდილობს, ორივე მხარის, როგორც კომუნიკატორის, ასევე სამიზნე ჯგუფის ინტერესები დააკმაყოფილოს. შეცდომაში შეყვანა და ცნობიერებაზე ზემოქმედება, ზიანის მიყენების განზრახვა, მიზანმიმართულობა

და სისტემატიურობა არის მახასიათებელი იმ მიმართულებისა, რომელსაც საკმაოდ რთული სპეციფიკა გააჩნია.

ევროპული კავშირი სწორედ ქრისტიანულ საფუძვლებსა და მორალზე დგას, რაც მას საშუალებას აძლევს, იყოს მრავალფეროვანი და თავისუფლების იდეაზე დაშენებული ერთობა. ნაშრომში განხილულია ევროკავშირის, როგორც ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი რეგიონული ორგანიზაციის პოლიტიკური, ეკონომიკური, სამხედრო და სოციალური მხარდაჭერის წარმატებული შედეგები.

ერთმანეთისაგან განასხვავებენ თეთრ და შავ პროპაგანდას:

- **თეთრი პროპაგანდა** ღიად, იდენტიფიცირებული წყაროდან მომდინარეობს და გზავნილის შემადგენელი ინფორმაცია სწორია ან ახლოს არის სიმართლესთან.
- **შავი პროპაგანდის** შემთხვევაში, წყარო დაფარულია ან სხვა, არასწორი წყაროა მითითებული და გზავნილი ტყუილს, ფაბრიკაციასა და კონსპირაციებს ეფუძნება.

ჩვენი საკვლევი პერიოდის განმავლობაში გამოიკვეთა, რომ საქართველოში გარე ძალები აქტიურად იყენებენ პროპაგანდის ყველა საშუალებას, რითაც ხელს უწყობენ საზოგადოებაში ევროკავშირთან დაკავშირებით დეზინფორმაციის გავრცელებას. კერძოდ, აქტუალურია მითები:

- ევროკავშირი ოჯახურ ღირებულებებს ებრძვის;

- ევროკავშირში გაწევრიანება ოკუპირებული ტერიტორიებზე უარის თქმას ნიშნავს;
- ევროკავშირი აღარ ფართოვდება, რაც უნდა გავაკეთოთ, მაინც არ მიგვიღებენ.

საკვანძო სიტყვები: დეზინფორმაცია, პროპაგანდა, მანიპულაცია, ინტეგრაცია, საქართველო და ევროკავშირი, მითები ევროკავშირის შესახებ.

*Guram Liluashvili
Caucasus International University
Faculty of Social and Humanities
International Relations, BA, 4th-year
Supervisors: Giorgi Fareshashvili - Doctor of Political Sciences,
Academic Assistant
Ekaterine Chalaganidze - Academic Assistant
Georgia, Tbilisi*

Disruptive role of disinformation and propaganda on the path of Georgia's integration into the European Union

Misinformation, fabricated news, and attempts to manipulate public opinion have existed in arguably every era; however, the ease of information dissemination in the modern world has made this problem much more acute. Propaganda is a form of communication that, by selective selection or falsification of facts, aims to achieve the desired result desired by the propagandist and to influence public opinion.

Unlike propaganda, the method of persuasion is more interactive and tries to satisfy the interests of both sides, the communicator and the target group. Misleading and affecting consciousness, intent to cause harm, intentionality, and systematic are characteristics of the direction, which has a rather complex specificity. The European Union stands on Christian foundations and morality, allowing it to be diverse and a unity built on freedom. The paper discusses the successful results of the political, economic, military, and social support of the European Union as one of the critical regional organizations.

White and black propaganda are distinguished from each other:

- White propaganda comes from an open, identifiable source, and the information in the message is correct or close to the truth;
- In the case of black propaganda, the source is covered up or otherwise, the wrong source is indicated, and the message is based on lies, fabrications, and conspiracies.

During our research period, it was revealed that external forces in Georgia are actively using all means of propaganda, thereby contributing to the spread of misinformation about the European Union in society. In particular, myths are relevant:

- The European Union fights family values;
- Joining the European Union means giving up the occupied territories;
- The European Union is no longer expanding; no matter what we do, they still won't accept us.

Keywords: disinformation, propaganda, manipulation, integration, Georgia and the European Union, myths about the European Union.

*თამარ ოყუჯავა
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
მედია კვლევები და მულტიმედია წარმოება, მაგისტრატურა,
პირველი კურსი
ხელმძღვანელი: ეკატერინე ჭალაგანიძე- აკადემიური ასისტენტი
საქართველო, თბილისი*

წამიერი აქტუალურობის ასახვა მედიაში

ჟურნალისტიკა მეორე უძველესი პროფესიაა, რომელიც საუკუნეების განმავლობაში აქტუალურობას არ კარგავს...

მეოცე საუკუნის შუა ხანებისათვის ინდუსტრიული საზოგადოების ცხოვრების წესი შეიცვალა. ადამიანებისათვის პრიორიტეტული ცოდნა და ინფორმაცია გახდა. ტექნოლოგიურ აღმავლობასთან ერთად კი მასობრივი კომუნიკაციის საშუალებების როლი, მნიშვნელობა და შესაძლებლობები გაიზარდა.

იმ რეალობაში, რომელშიც აწმყო წარსულისა და მომავლის გადართვის წამად გვევლინება და მას მხოლოდ წამიერი აქტუალურობის მოტანა შეუძლია, ჟურნალისტების

ოპერატიულობა კიდევ უფრო წინა პლანზე მოდის. აღსანიშნავია ისიც, რომ დღევანდელ საზოგადოებას (21-ე საუკუნეში მცხოვრები ადამიანი ინფორმაციული საზოგადოების წევრია) არა ინფორმაციის მოპოვების, არამედ მისი დახარისხების პრობლემა აქვს. შესაბამისად, მასმედიის მიზანი არსებული ინფორმაციული ნაკადის გაფილტვრა უნდა იყოს, რათა თავიდან აიცილონ ინფორმაციული გადაღლილობა.

ჩვენი საკვლევი თემის მიზანია წარმოაჩინოს:

- განვითარების რა ეტაპები განვლო მედია;
- რა განასხვავებს და აერთიანებს ადრეულ და დღევანდელ ჟურნალისტიკას;
- რა განაპირობებს მასობრივი კომუნიკაციის საშუალებების უკვდავებას.

საკითხის შესწავლის პროცესში გამოიკვეთა, რომ ინფორმაციის მიღება საზოგადოებისათვის ყოველთვის ფუნდამენტურად მნიშვნელოვანი იქნება, თუმცა ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მედია დღევანდელი გაგებითა და ფორმით მუდამ იარსებებს. მედიის განვითარების დინამიკა, რომელიც ჩვენს ნაშრომშია ასახული, მიუთითებს, რომ ამბის თხრობის ხელოვნება თუ ყოველთვის არა, კიდევ დიდი ხნის განმავლობაში იქნება საჭირო. მედიამაგნატებს კი მართებთ, ინფორმაციის გავრცელების ალტერნატიული გზებისა და მეთოდების შექმნაზე იფიქრონ,

რადგან საზოგადოებას სწორად მიაწოდონ ის, რაც მათი დღის წესრიგის განსაზღვრისათვის მნიშვნელოვანია.

საკვანძო სიტყვები: ტრადიციული მედია; ახალი მედია; ინფორმაციული საზოგადოება; წამიერი აქტუალურობა; ინფორმაციული გადაღლილობა.

Tamar Okujava
Caucasus International University
Faculty of Social and Humanities Sciences
Media Studies and Multimedia Production, MA, 1st-year
Supervisor: Academic Assistant-Ekaterine Chalaganidze

Covering timeliness information in media

Journalism is the second oldest profession and has not lost its relevance for centuries. By the middle of the twentieth century, the way of life of industrial society had changed. Knowledge and information became a priority for people. Along with technological advancement, the role, importance, and capabilities of mass communication tools have increased.

In that reality, in which the present appears to us as a moment of switching between the past and the future, and it can only bring momentary relevance, the promptness of journalists comes to the fore even more. It should also be noted that today's society (a person living in the 21st century is a member of the information society) does not have a problem obtaining information but sorting it. Accordingly, the purpose of the mass media should be to filter the current information flow to avoid information fatigue.

The purpose of our research topic is to present:

- What stages of development did the media go through?
- What distinguishes and unites early and present journalism;
- What causes the immortality of the means of mass communication?

While studying the issue, it was revealed that receiving information will always be fundamentally crucial for society, although this does not mean that the media in its current sense and form will always exist. The dynamics of media development reflected in our paper indicate that the art of storytelling will be needed, if not always, for a long time to come. The media magnates should think about creating alternative ways and methods of spreading information in order to correctly provide the public with what is essential for determining their agenda.

Keywords: traditional media; new media; information society; momentary relevance; Informational fatigue.

მეგი ჯომიდავა
კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი
სოციალურ და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
საერთაშორისო ურთიერთობები, ბაკალავრიატი, IV კურსი
ხელმძღვანელი - ეკატერინე ჭალაგანიძე - აკადემიური ასისტენტი
საქართველო, თბილისი

ვირტუალური პლატფორმები, რეალური შედეგები - სოციალური მედია პოლიტიკურ დისკურსში

ციფრული ეპოქის განვითარებასთან ერთად, სოციალური მედიის პლატფორმების გავლენა პოლიტიკურ დისკურსზე სულ უფრო მზარდი ხასიათისაა, რაც ცვლის ტრადიციულ კომუნიკაციის პარადიგმებს. აღნიშნული ნაშრომი განიხილავს სოციალური მედიის მრავალმხრივ გავლენას პოლიტიკური ლანდშაფტის ცვლილებაზე, ინფორმაციის გავრცელებაზე, პოლიტიკური კამპანიების სტრატეგიებზე და საზოგადოებრივ ჩართულობაზე.

დღესდღეობით სოციალური მედია და პოლიტიკა მჭიდრო ურთიერთკავშირშია. სოციალური მედია წარმოჩნდა, როგორც ძლიერი და ტრანსფორმაციული ინსტრუმენტი პოლიტიკური კომუნიკაციისათვის. იგი დიდ გავლენას ახდენს პოლიტიკური ჯგუფებისა და საზოგადოების ინტეგრირებულ ურთიერთობაზე. ამიტომაც არის, რომ პოლიტიკური ჯგუფების ინტეგრირების კოეფიციენტი სოციალურ მედიასთან, გვევლინება მთავარ განმსაზღვრელ ფაქტორადაც კი ამა თუ იმ პოლიტიკური ჯგუფების

პოლიტიკური აქტივობების წარმატებისა და შემდგომი პერსპექტივების პროგნოზირების კუთხით.

საინტერესოა განვიხილოთ სოციალური მედიის პოტენციური უპირატესობები პოლიტიკური ინტეგრაციისა და საზოგადოებრივ სექტორში პოლიტიკური კულტურის დონის ჩამოყალიბების საქმეში. ამ კუთხით, უპირატესობითი მახასიათებლები უკავშირდება სიჩქარისა და საყოველთაო წვდომის, თანამშრომლობისა და საყოველთაო ჩართულობის საკითხებს. პოლიტიკურ ჯგუფებს ამგვარად შეუძლიათ უშუალოდ დაუკავშირდნენ თავიანთ ამომრჩევლებს, ტრადიციული მედია შუამავლების გვერდის ავლით. ეს პირდაპირი კომუნიკაცია ხელს უწყობს უშუალობისა და გამჭვირვალობის განცდას.

საინტერესოა ისიც, რომ სოციალური მედია უზრუნველყოფს პოლიტიკური დაფინანსების მოზიდვას. კანდიდატებს შეუძლიათ გააზიარონ შემოწირულების ბმულები, აწარმოონ crowdfunding კამპანიები და მიიღონ ფინანსური მხარდაჭერა. სოციალური მედია გავლენას ახდენს საზოგადოებრივ დღის წესრიგზეც, ჰეშთეგებს და ტრენდულ თემებს შეუძლიათ ჩამოაყალიბონ პოლიტიკური ნარატივი. ასევე, სოციალურმა მედიამ გადამწყვეტი როლი ითამაშა საბაზო მოძრაობებისა და აქტივიზმის ორგანიზებაში. ამის მაგალითებია: Arab Spring, Black Lives Matter, and Climate Change მოძრაობები.

დასკვნის სახით, უნდა აღინიშნოს, რომ აღნიშნული ნაშრომი შინაარსობრივად აანალიზებს სოციალურ მედიასა და პოლიტიკურ კომუნიკაციას შორის რთულ ურთიერთქმედებას. მიუხედავად იმისა, რომ გაძლიერდა ინფორმაციის გავრცელების სიჩქარე/წვდომა, სამოქალაქო აქტივიზმი, ასევე გაძლიერდა კონფიდენციალურობის, პოლარიზაციისა და დეზინფორმაციის საფრთხეც. რადგანაც ტექნოლოგიური განვითარება დინამური/განგრძობადი პროცესია, ამ გამოწვევებთან გამკლავება აქტუალურ საკითხად რჩება, დემოკრატიული საზოგადოებების ჯანსაღი ფუნქციონირების თვალსაზრისით.

საკვანძო სიტყვები: სოციალური მედია, პლატფორმები, პოლიტიკა, პოლიტიკური კამპანია, სტრატეგია, ინტეგრაცია, სამოქალაქო აქტივიზმი, პოლარიზაცია, დეზინფორმაცია, ნარატივი.

Megi Jomidava
Caucasus International University,
Faculty of Social and Humanities
International Relations, BA, 4th-year
Supervisor: Academic Assistant-Ekaterine Chalaganidze
Georgia, Tbilisi

Virtual Platforms, Real Consequences - Social Media in Political Discourse

With the digital age's development, social media platforms' influence on political discourse is becoming increasingly important. This changes traditional communication paradigms. This paper examines the multifaceted impact of social media on the changing political landscape, information dissemination, political campaign strategies, and public engagement.

Nowadays, social media and politics are closely related. Social media has emerged as a powerful and transformative tool for political communication. It dramatically affects the integrated relationship between political groups and society. That is why the coefficient of integration of political groups with social media appears as the main determining factor in terms of predicting the success and future prospects of the political activities of these or those political groups.

It is interesting to consider the potential benefits of social media in political integration and building a level of political culture in the public sector. In this regard, the advantageous features are related to issues of speed and universal access, collaboration and universal engagement. Political groups can thus communicate directly with their constituents, bypassing

traditional media intermediaries. This direct communication promotes a sense of immediacy and transparency.

It is also interesting that social media provides political fundraising. Candidates can share donation links, run crowdfunding campaigns, and receive financial support. Social media also influences the public agenda; hashtags and trending topics can shape the political narrative. Also, social media has played a crucial role in organizing grassroots movements and activism. Examples of this are the Arab Spring, Black Lives Matter, and Climate Change movements.

In conclusion, it should be noted that this paper analyzes the complex interaction between social media and political communication. While the speed and access of information dissemination and civil activism have increased, so have the threats to privacy, polarization, and misinformation. As technological development is a dynamic/continuous process, dealing with these challenges remains an urgent issue for the healthy functioning of democratic societies.

Keywords: social media, platforms, politics, political campaign, strategy, integration, civil activism, polarization, disinformation, narrative.

მარიამ ცინცაძე
ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა
ფაკულტეტი
ტელე-რადიო ჟურნალისტიკა, ბაკალავრი, IV კურსი
ხელმძღვანელი: უფროსი მასწავლებელი - ინგა ზოიძე
საქართველო, ბათუმი

„ბავშვების გამოყენება პოლიტიკურ საარჩევნო კამპანიაში“

პოლიტიკურ არჩევნებში ბავშვების გამოყენება საკამათო და ეთიკურად მგრძობიარე პრაქტიკაა, რომელიც გულისხმობს მოზარდების ჩართვას პოლიტიკური კამპანიის პროცესის სხვადასხვა ასპექტში. ეს შეიძლება ხდებოდეს პოლიტიკური კამპანიის რეკლამებში ბავშვების ჩართვით და არასრულწლოვნების სიმბოლოებად ან პოლიტიკური მიზნების სპიკერად გამოყენებით. პოლიტიკურ რეკლამაში ბავშვების გამოყენების მომხრეები ამტკიცებენ, რომ მსგავსი საარჩევნო რეკლამები ჰუმანიზაციას უკეთებს კანდიდატებს და ხაზს უსვამს მათ ერთგულებას ოჯახის ღირებულებებისადმი. თუმცა, არიან კრიტიკოსები რომლებიც შემფოთებას გამოთქვამენ ბავშვების პოტენციურ ექსპლუატაციასთან დაკავშირებით, კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებენ მათი ჩართვის მიზანშეწონილობას პოლიტიკის ხშირად სადავო და პოლარიზებულ სამყაროში. ოჯახური ცხოვრების ჩვენებასა და ბავშვების კეთილდღეობის დაცვას შორის ბალანსის დამყარება

რჩება მთავარ გამოწვევად ამ რთული და საკამათო საკითხის გადასაჭრელად.

აღსანიშნავია, რომ „ნუ კოცნი ბავშვს“ არის ფრაზა, რომელიც ხშირად გამოიყენება პოლიტიკურ კონტექსტში, რათა კანდიდატებს და საჯარო პირებს ურჩიონ, რომ თავი აარიდონ ბავშვებთან ფიზიკურ კონტაქტს, საარჩევნო კამპანიის ან საჯარო გამოსვლების დროს. აღნიშნული ფრაზა მიზნად ისახავს ეპიდემიების ან გავრცელებული საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის პრობლემების დროს, როგორც საჯარო მოღვაწეების, ისე ჩვილების დაცვას პოტენციური ინფექციებისგან. მიუხედავად იმისა, რომ ფრაზას შეიძლება არ ჰქონდეს კონკრეტული ისტორიული წარმომავლობა, მისი გამოყენება უფრო გავრცელებული გახდა, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისთვის როგორც პრევენციული ღონისძიება პოლიტიკური კამპანიის დროს. საბოლოო ჯამში, ფრაზა „ნუ კოცნი ბავშვებს“ ხაზს უსვამს ბავშვებთან ურთიერთობის გააზრებული და პატივისცემით მიდგომის მნიშვნელობას, განსაკუთრებით საჯარო გამოსვლებისა და პოლიტიკური კამპანიების კონტექსტში. მნიშვნელოვანია, რომ ასეთ დროს საზოგადო მოღვაწეებისთვის, პრიორიტეტული უნდა იყოს ბავშვებისა და მათი ოჯახების კეთილდღეობა და კომფორტი.

ბავშვების გამოყენება პოლიტიკურ რეკლამებსა და საარჩევნო ბანერებში გავრცელებული პრაქტიკაა. პასუხისმგებლობით გამოყენების შემთხვევაში, ეს შეიძლება იყოს კანდიდატის

ღირებულებების, პოლიტიკისა და მომავლის ხედვის გადმოცემის საშუალება. თუმცა, გასათვალისწინებელია ასევე არაერთი მნიშვნელოვანი და პრობლემური საკითხი რომელებიც შესწავლილი და გაანალიზებულია წინამდებარე საკონფერენციო ნაშრომში. ჩვენი კვლევა დაფუძნებულია ქართულ მაგალითებზე და სიღრმისეულად წარმოგიდგენთ ისეთ საკითხებს როგორებიცაა: „ემოციური მიმართვა“ და „ეთიკური მოსაზრებები“, „ინფორმირებული თანხმობა“ და „ბავშვთა დაცვა“, „კულტურული სენსიტიურობა“, „სიზუსტე და ავთენტურობა“.

Mariam Tsintsadze
Batumi Art State Teaching University
Faculty of Education, Humanities and Social Sciences
TV-Radio Journalism, BA, 4th -year
Georgia, Batumi

Using children in the political election campaign

The use of children in political election campaigns is a controversial and ethically sensitive practice that involves adolescents in various aspects of the political campaign process. This can be done by including children in political campaign ads and using them as symbols of minors or as spokespeople for political causes. Proponents of using children in political advertising argue that such ads humanize the candidates and emphasize their commitment to family values. However, some critics raise concerns about the potential exploitation of children and question the appropriateness of their inclusion in the often contentious and polarized world of politics. Striking a

balance between showing family life and protecting the welfare of children remains a significant challenge in addressing this complex and controversial issue.

Aykhan Alizadeh
Azerbaijan State University of Culture and Arts
Faculty of Management
Cinema and Television, MA, 2nd year
Supervisor: Senior Teacher- Nusrat Babayev
Azerbaijan, Baku

The Digital World

Summary—Financial models for content production in new media are presented. In particular, the chapter focuses on streaming content for YouTube and other digital platforms. The potential of virtual reality and the kinds of content that are suitable for that technology are discussed, recognizing that we are still in the early stages of this technology rollout.

The term *media* in its modern application relating to communication channels was first used by Canadian communications theorist Marshall McLuhan, who stated in *Counterblast* (1954): "The media are not toys; they should not be in the hands of Mother Goose and Peter Pan executives. They can be entrusted only to new artists because they are art forms." By the mid-1960s, the term had spread to general use in North America and the United Kingdom. According to H.L. Mencken, the phrase mass media was used as early as 1923 in the United States.

განათლება
Education

Aziza Tleukhan
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Faculty of Painting, Sculpture and Design
Graphic Design, BA, 2nd year
Supervisor: Senior lecturer- Zhanar Sultankyzy
Almaty, Kazakhstan

**Is it important to bring about substantial changes in the field of
education?**

This article is about substantial changes in the field of education to address evolving global trends and challenges. It emphasizes the multifaceted nature of education, highlighting the need for reforms in systems and goals. The discussion revolves around leveraging digital technology, updating outdated methods, expanding curriculum content, ensuring equitable access, and fostering partnerships for systemic change. Drawing on Nelson Mandela's insight, the article underscores education's transformative power in empowering individuals and societies for positive change.

Shakira Dosmukhambet
Temirbek Zhurgenov Kazakh National Academy of Arts
Animated Film Directing, BA, 1st-year
Supervisor: Senior Lecturer - Kanzharkul Turemuratova
Kazakhstan, Almaty

Animation in education

Research validates that integrating visual representations, particularly when augmented with auditory elements, markedly enhances memory retention and facilitates learning. This phenomenon stems from the premise that visual stimuli enhance information perception and processing, facilitating memorization.

The significance of conceptual visualization in education cannot be overstated. Animated diagrams are invaluable tools for elucidating intricate concepts by visually portraying abstract ideas, such as physical processes or biological phenomena. Furthermore, visual reconstructions of historical events foster the development of visual associations, thereby streamlining the comprehension of historical subject matter. Numerous enthusiasts on platforms like YouTube produce historical animation reconstructions, further underscoring the utility of visual representation in education.

The efficacy of interactive animation is equally notable. The development of games featuring interactive elements piques student interest and motivates them to acquire knowledge to achieve specific goals. In the realm of distance learning, animation emerges as a potent tool for captivating student attention and facilitating the creation of interactive online lessons, thereby enhancing the accessibility and appeal of course material.

Animated instructional videos provide clear guidance for executing various tasks, ranging from manipulating atoms to understanding optical

phenomena like light refractions. Nonetheless, the effective integration of animation in education necessitates technical proficiency and a pedagogical approach tailored to individual students' unique needs and learning preferences.